

2024

PROGRAM RADA

Decembar, 2023.godine

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

DOO „Vodovod i kanalizacija“ BAR

Broj: 626

Bar, 01.12.2023. godine

Na osnovu člana 26 stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.list CG“, br. 55/16, 66/19 i 140/22) i člana 13 Statuta DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar, (Sl.list CG-opštinski propisi br. 45/21) Odbor direktora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je na sjednici održanoj 01.12.2023.godine, razmotrio prijedlog Programa rada DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar za 2024. godinu i s tim u vezi donio

O D L U K U

Utvrđuje se prijedlog Programa rada DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar za 2024. godinu i predlaže se Skupštini opštine Bar da ga donese u predloženom tekstu.

PREDSJEDNICA ODBORA DIREKTORA

Branka Nikezić

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA	6
3. ORGANIZACIONA STRUKTURA – ŠEMA	10
4. OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA.....	14
5. TEHNIČKI SEKTOR	22
6. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE	35
7. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE.....	40
8. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2024. GODINU	47
9. ZAKLJUČAK	59

1. UVOD

Vodosnabdijevanje je esencijalna karika komunalne infrastrukture koja ima veliki značaj za funkcionisanje zajednice. Kontinuirana distribucija bezbijeđne i higijenski ispravne vode za piće, kao i efikasno upravljanje vodovodnim sistemom, predstavlja imperativ za zdravlje, kvalitet života i ekonomski razvoj.

Društvo se u toku poslovanja suočava sa izazovima koji proizilaze iz dinamičnih promjena u okruženju kao što su brze ekonomske transformacije, klimatske promjene i demografski trendovi. Ove promjene postavljaju pred društvo specifične zahtjeve na koje je potrebno adekvatno odgovoriti.

Program rada DOO“ Vodovod i kanalizacija“ Bar predstavlja strateški plan koji se zasniva na definisanim ciljevima, kojima se želi postići unaprijeđenje i očuvanje efikasnosti i održivosti kvaliteta usluga snabdijevanja vodom naših korisnika.

Program rada predstavlja smjernicu za upravljanje sistemom vodosnabdijevanja i obuhvata različite aspekte uključujući tehničke, finansijske, ekološke i operativne komponente. U programu rada su definisani strateški ciljevi koji su razrađeni na operativne ciljeve i neophodne aktivnosti koje je potrebno sprovesti za njihovu realizaciju. Dokument je izrađen u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i datim smjernicama za izradu istog.

U uslovima nepovoljne poslovne klime, realno planiranje postaje ključni mehanizam za optimizaciju poslovanja, adekvatno upravljanje rizicima i pružanje kvalitetnih usluga.

Kroz detaljnu analizu trenutnog stanja sistema za vodosnabdijevanje, definisanje konkretnih ciljeva i jasnih strategija, ovaj program je izrađen na način da stvara održivi okvir poslovanja.

EVROPSKA POVELJA O VODI

BEZ VODE NEMA ŽIVOTA.

VODA NE POZNAJE GRANICE, VODA JE LJUDSKI PROBLEM.

ONA JE DRAGOCJENO DOBRO, NEOPHODNO U SVAKOJ LJUDSKOJ DJELATNOSTI.

SLATKOVODNI RESURSI VODE NISU NEISRCPNI.

NEOPHODNO IH JE SAČUVATI, KONTROLISATI I AKO JE MOGUĆE POVEĆATI.

Djelatnost Društva

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Bar („Sl.list CG-opštinski propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su Statutom i ono obavlja sljedeće komunalne djelatnosti od javnog značaja:

36.00 –Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, koja obuhvata:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija za potrebe domaćinstva i privrede na području Opštine Bar
- održavanje vodovodnog sistema na području Opštine Bar

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, koja obuhvata :

- Instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke

71.12 – Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, koja obuhvata:

- Izrada tehničke dokumentacije: planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije
- pružanje kartografskih informacija za hidrotehničke instalacije

1.1. Zakonodavni okvir

DOO "Vodovod i kanalizacije" Bar posluje unutar specifičnog zakonodavnog okvira koji reguliše njegove aktivnosti i određuje pravila djelovanja i samog poslovanja.

Zakonodavni okvir po kome Društvo posluje zasniva se na načelima i uslovima sadržanim u zakonima, podzakonskim aktima, odlukama i propisima:

- Zakon o kumunalnim djelatnostima („Sl. List CG“ br 55/16, 074/16 i 002/18)
- Zakon o vodama („Sl. List CG“ br.027/10, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17 i 084/18)
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020)
- Zakon o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/2018, 34/2019 i 38/2020)
- Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br 080/17 od 01.12.2017 god.)
- Zakon o metrologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11)
- Zakon o zaštiti lica i imovine („Sl. list CG, br.43/18)
- Odluka o vodosnadbijevanju na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br.8/2007,25/2011 i 15/2012)
- Odluka o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda na području Opštine Bar
- Odluka o sakupljanju i odvodnji atmosferskih voda na području Opštine Bar
- Pravila o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ br. 058/19 od 18.10.2019 godine).

Društvo primjenjuje i ostale propise iz oblasti: računovodstva (MRS standardi), prava i obaveza iz radnih odnosa, internih akata i pravilnika Društva.

2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA

Misija je osnovna svrha postojanja Društva koje se sagledava u kontinuiranom i kvalitetnom obavljanju povjerenih poslova kroz unaprijeđenje kvaliteta života naših korisnika u vidu kontinuiranog snabdijevanja vodom, kao i odvođenja otpadnih voda, uz maksimalno poštovanje javnog interesa.

Vizija Društva je jasna orijentacija ka krajnjem korisniku i prepoznatljivost u okruženju kroz pružanje kvalitetne usluge snabdijevanja vodom za piće kao i odvođenja otpadnih voda. Društvo je posvećeno cilju da ostvaruje visok kvalitet i trajno pružanje komunalnih usluga kroz poštovanje načela ekonomičnosti, efikasnosti i zaštite životne sredine.

Implementiranje odrednica misije i vizije Društva je dugotrajan proces na osnovu koga se određuju strateška područja razvoja. Strateške odrednice predstavljaju ključne smjernice i prioritete koji usmjeravaju djelovanje i pomažu u ostvarivanju misije i vizije Društva.

Glavne strateške odrednice kojima se rukovodi Društvo su sljedeće:

- Kontinuirano snabdijevanje korisnika higijenski ispravnom vodom;
- Uredno odvođenje otpadnih voda za korisnike priključene na gradsku kanalizacionu mrežu;
- Unaprijeđenje operativne efikasnosti objekata za vodosnabdijevanje i kanalizaciju kroz program revitalizacije sistema, optimizaciju mreže i unaprijeđenje postrojenja;
- Smanjenje gubitaka na mreži;
- Stabilan gotovinski tok kroz podizanje i održavanje optimalnog nivoa naplate;
- Optimizacija i smanjenje operativnih troškova;
- Efikasna naplata potraživanja upotrebom svih zakonskih instrumenata;
- Konstantno povećanje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga;
- Modernizacija opreme i sredstava za rad;
- Permanentno podizanje nivoa kadrovske sposobnosti kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenih;
- Poštovanje načela ekonomičnosti, racionalnosti i efektivnosti
- Poštovanje principa održivog razvoja i zaštite životne sredine upotrebom svih raspoloživih mjera.

ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA – SWOT ANALIZA

Kako bi se program rada za 2024. godine bazirao na realnim osnovama, prilikom njegove izrade urađena je analiza poslovanja i poslovnog okruženja, odnosno, SWOT analiza. Ova analiza predstavlja instrument za identifikaciju faktora koji utiču na poslovanje i daje rješenja za izradu plana budućeg djelovanja. Detektovane snage i slabosti jesu interni aspekt analize, dok su mogućnosti i prijetnje eksterni aspekt analize koji utiče na razvoj i poslovanje Društva.

Prepoznate snage društva potrebno je iskoristiti za izgradnju budućeg smjera poslovanja i na njima temeljiti razvojne projekte. Sagledavajući sve unutrašnje slabosti Društva definisana je korektivna strategija revitalizacije i daljeg razvoja poslovanja kroz neutralizaciju slabosti društva i kontinuirani razvoj.

Snage	<ul style="list-style-type: none">• Kontinuirano ulaganje u unaprijeđenje poslovanja• Kontinuitet u redovnom održavanju sistema• Povoljna geografska lokacija• Visok kvalitet vode koja se distribuira krajnjim korisnicima i koji zadovoljava sve propisane standarde• Visok nivo kontrole u zonama zaštite• Stabilna baza korisnika i njeno redovno ažuriranje• Visoka pokrivenost vodovodnom mrežom• Zadovoljavajući nivo priključenosti na kanalizacionu mrežu• Korektna tehnička opremljenost Društva• Inovativan, razvijen i siguran informacijski sistem• Racionalna organizacija i savremeni uslovi za rad• Značajan broj stručnih kadrova iz svih oblasti• Implementacija Standarda MEST EN ISO 9001 i MEST EN ISO 14001• Zlatna bonitetna ocjena Društva• Jedan od najvažnijih privrednih subjekata u funkcionisanju lokalne zajednice• Kontinuirana saradnja sa jedincima lokalne samouprave
--------------	--

Slabosti	<ul style="list-style-type: none">• Zastarjela komunalna infrastruktura• Visoki operativni troškovi• Tendencija smanjenja fakturisane realizacije usljed konstantnog smanjenja cijena usluga• Nedovoljna izgrađenost kanalizacionog sistema• Indikator nerpihodovane vode• Bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem• Nemogućnost očitavanja i isključenja korisnika u oblicima kolektivnog stanovanja• Loša kaznena politika• Relativno dug proces prinudne naplate putem javnih izvršitelja• Velika prosječna starost mehanizacije i vozila
-----------------	---

Prijetnje	<ul style="list-style-type: none">• Prisustvo globalne ekonomske krize i nepovoljnog poslovnog ambijenta• Nedostatak finansijskih sredstava potrebnih za značajnija ulaganja u infrastrukturu• Nestabilne cijene inputa (struja, gorivo...) i njihovo konstantno povećanje• Određene manjkavosti Zakona o komunalnim djelatnostima• Način utvrđivanja cijene komunalnih usluga, naročito u pogledu izjednačavanja cijena za sve kategorije korisnika čime se znatno urušava autonomija Društva• Nerazvijena svijest o značaju vode i potrebi njene zaštite• Nepovoljne hidrološke prilike i ekstremne klimatske promjene, naročito u ljetnjem periodu, kada dolazi do slabije izdašnosti određenih izvorišta• Fluktuacije broja korisnika zbog kategorije korisnika- sezonci• Poremećeni prioriteti korisnika prilikom plaćanja obaveza i pad životnog standarda
------------------	--

Mogućnosti	<ul style="list-style-type: none">• Proširenje usluga na nove korisnike na kontrolisan način• Ciljana tehnička poboljšanja i proširenja u skladu sa potrebama korisnika i raspoloživim finansijskim sredstvima• Otvaranje laboratorije za analizu vode za piće i za otpadne vode• Razvoj tehničkog aspekta kroz kartiranje i dodatno unaprijeđenje GIS baze podataka• Začetak SCADA (<i>Supervisory Control And Data Acquisition</i>) sistema i njegova konstantna nadogradnja• Efektivnija kontrola korisnika u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje• Uspostavljanje strategije upravljanja neprihodovanom vodom• Unaprijeđenje odnosa sa korisnicima• Modernizacija same organizacije poslovanja• Smanjenje administrativnih troškova• Učestvovanje na projektima nacionalnog i međunarodnog karaktera• Poboljšanje imidža Društva• Adekvatno tržište dobavljača• Uvođenje sofisticiranog sistema očitavanja vodomjera• Finansiranje projekta od važnosti za lokalnu zajednicu putem EU fondova
-------------------	---

3. ORGANIZACIONA STRUKTURA – ŠEMA

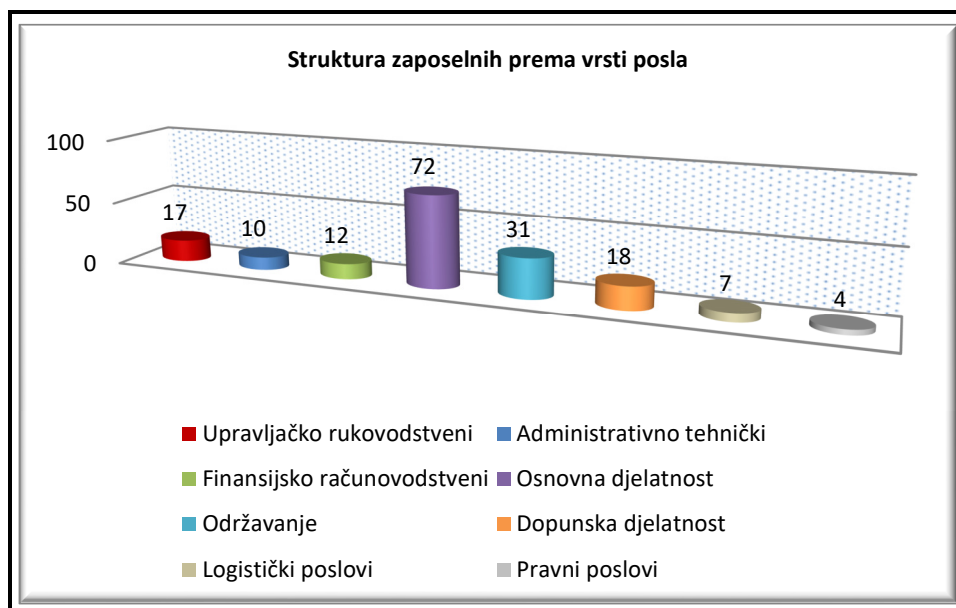
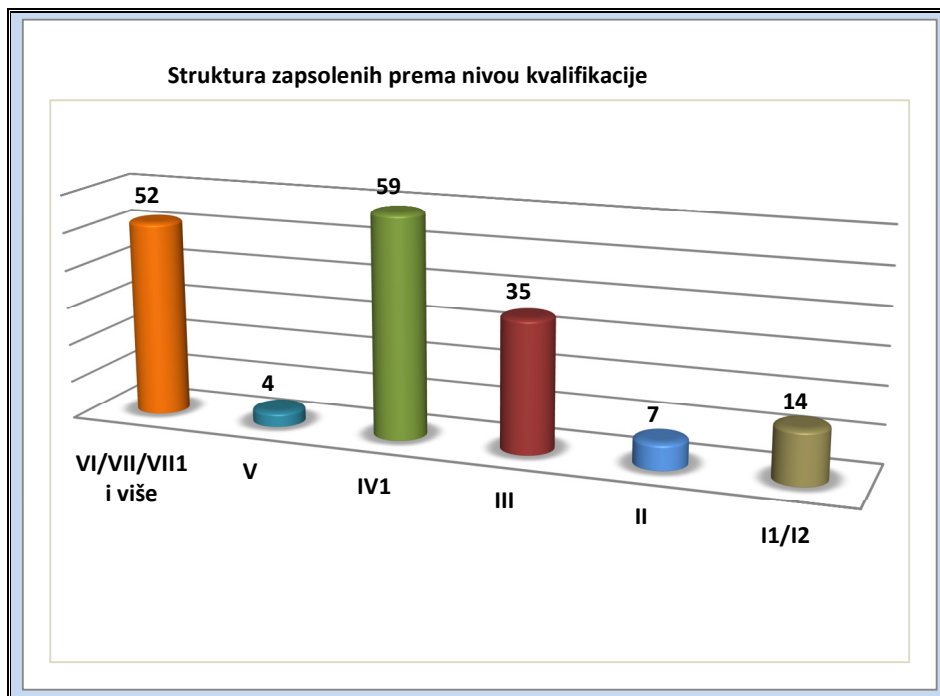
Za obavljanje zakonske djelatnosti Društvo je uspostavilo adekvatnu organizacionu šemu koja je osnovni alat za postizanje efikasne organizacije, olakšavanje upravljanja i ostvarivanje zadatih ciljeva. Organizacionu šemu u osnovi čine tri sektora:

- **Tehnički sektor**
- **Sektor za ekonomsko-finansijske poslove**
- **Sektor za opšte i komercijalne poslove**

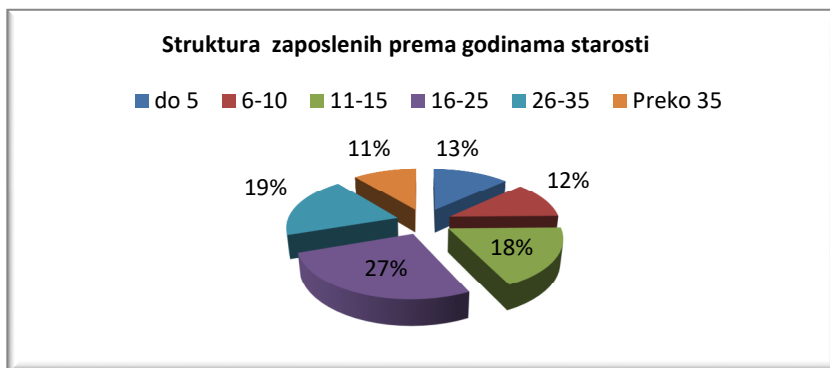
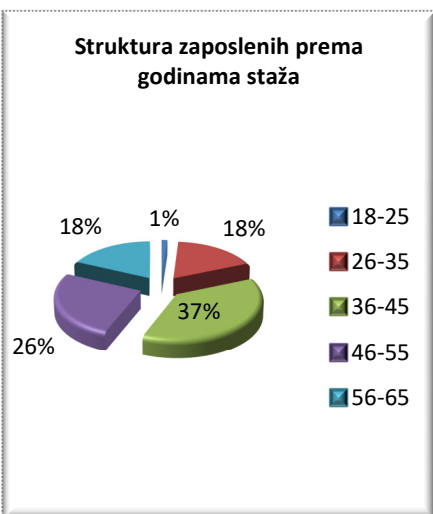
Svaki sektor ima niže organizaciono ustrojstvo u vidu poslovnih jedinica, radnih jedinica, službi i odjeljenja. Ovakva organizaciona šema definiše strukturu, hijerarhiju, odgovornosti i odnose između različitih djelova društva.

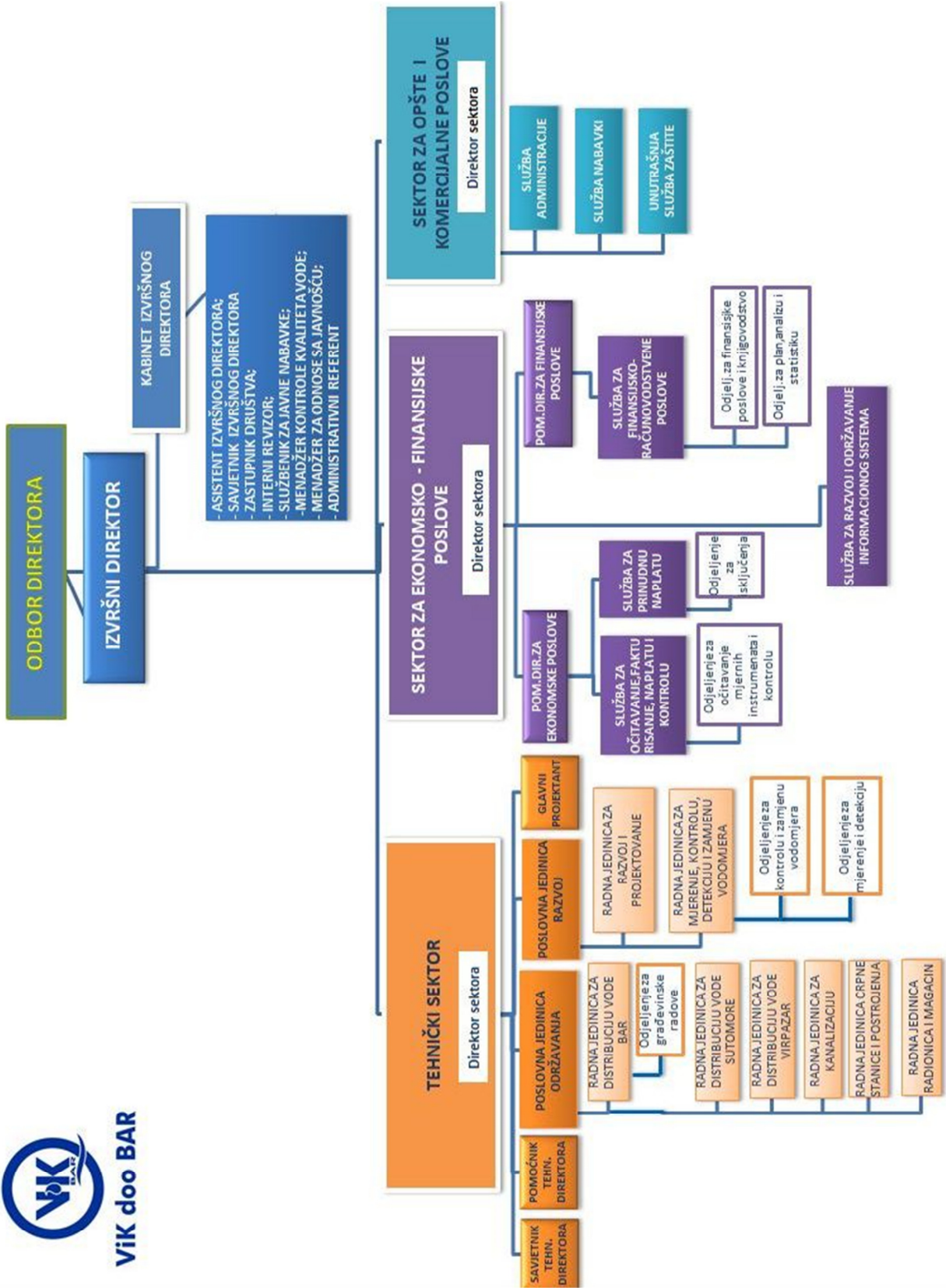
U nastavku teksta dajemo pregled zaposlenih po organizacionim cjelinama, kvalifikacijama, godinama starosti i staža.

VRSTA POSLA	Nivo kvalifikacije								Ukupno
	VI ili VII 1 i više	V	IV 1	IV 2	III	II	I1 ili I2	Ostali	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Upravljačko -rukovodstveni poslovi	15	1	1						17
Administrativno tehnički poslovi	6		4						10
Finansijsko - računovodstveni poslovi	10		2						12
Pravni poslovi	4								4
Osnovna djelatnost	Organizaciona jedinica I			1		4	2	3	10
	Organizaciona jedinica II		2	3		6	2	1	14
	Organizaciona jedinica III			1		2		6	9
	Organizaciona jedinica IV	2		2		1	2		7
	Organizaciona jedinica ...	7		20		5			32
	Organizaciona jedinica N								0
	Ukupno (I-N)	9	2	27	0	18	6	10	0
Održavanje	3	1	10		12	1	4		31
Dopunska djelatnost	5		10		3				18
Logistički poslovi			5		2				7
UKUPNO	52	4	59	0	35	7	14	0	171

VRSTA POSLA	Godine starosti							Godine staža						
	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65		do 5	6-10	11-15	16-25	26-35	Preko 35	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi			8	7	2		17		1	3	8	4	1	17
Administrativno tehnički poslovi		3	4	2	1		10	2	2	1	3	1	1	10
Finansijsko - računovodstveni poslovi		5	5	2			12	2	3	2	1	3	1	12
Pravni poslovi		1	2		1		4		1	1	1	1		4
Osnovna djelatnost		10	29	20	13		72	13	8	12	14	11	14	72
Održavanje	1	6	5	7	12		31	5	4	8	10	4		31
Dopunska djelatnost	1	4	6	5	2		18	2	1	6	9			18
Logistički poslovi		1	5	1			7		1		3		3	7
UKUPNO	2	30	64	44	31	0	171	24	21	33	49	24	20	171

4. OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA

4.1. VODOVODNI SISTEM

Vodovodni sistem grada Bara je izuzetno kompleksan zbog razuđenosti područja i velike disproporcije u potražnji vode tokom godine. Rad sistema se prilagođava sezonskim zahtjevima, funkcionišući u zimskom i ljetnjem režimu. U toku zimskog režima rada potrebnu količinu vode pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača za vodom u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u priobalnom dijelu opštine i povećanog broja korisnika, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine vode iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz sistema regionalnog vodovoda (od 75l/s - 140l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 20 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata i 17 crpnih stanica na izvorištima. Na vodovodnoj mreži u funkciji je ukupno 13 pumpnih stanica koje omogućavaju efikasno snadbijevanje vodom korisnika na višim kotama. Ukupna distributivna mreža je dužine oko 472 km sa 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 7708 m³.

KARAKTERISTIKE OBJEKATA SISTEMA

4.1.1. IZVORIŠTA

<p>Izvorište „Zaljevo“</p>	<p>Kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između (30–50) l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Voda se sa kaptaže "Zaljevo" odvodi gravitacionim AC cjevovodom DN 300mm. Ovo izvorište je u neprekidnom radu cijele godine, a obezbijeđeno je i automatsko hlorisanje vode.</p>	
<p>Izvorište „Kajnak“</p>	<p>Najvećeg je kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s. Dio vode sa ovog izvorišta, ~10 l/s, se potiskuje u rezervoar Stari Bar cjevovodom DCI Ø150mm.</p>	
<p>Izvorište "Glava od vode"</p>	<p>Skromnog je kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselje Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorišta "Vrteljak" iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorišta se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijeđeno automatsko hlorisanje vode.</p>	
<p>Izvor "Sustaš"</p>	<p>Solidno je kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost se cijeni na oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., vrlo je interesantan za pokrivanje visokih zona potrošnje.</p>	

<p>Izvorište "Brca"</p>	<p>Minimalna izdašnost izvora se kreće oko 60l/s , a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj) . Na izvorištu Brca postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje. Sa izvorišta Brca izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema.</p>	
<p>Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko"</p>	<p>Ova izvorišta s primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda. Naime, iz podsistema „Crmničko polje-Bar“ se za potrebe Bara i Sutomora transportuje do 190l/s.</p>	
<p>Izvorište "Vrelo" u Čanju</p>	<p>Lokalnog je karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom korisnici u oblastima Čanj I (preovladavaju hotelski kapaciteti) i Čanj II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7l/s, dok je srednja godišnja protoka oko 25 l/s.</p>	

4.1.2. DISTRUBUTIVNA MREŽA

Distributivna mreža i njen razvoj, kao ključni dio infrasktrukture, nije pratio razvoj naselja, naročito kada se govori o prigradskim naseljima. Činjenica da je u određenim slučajevima distributivna mreža postvljena ispod objekata, umjesto van saobraćajnica i da je ista izgrađena od neadekvatnih profila, uz starost djelova mreže od 30 do 35 godina, stvara izazove u efikasnosti i dugoročnoj održivosti distributivne mreže.

Finansijska ulaganja postaju imperativ kako bi se riješili navedeni problemi. Potrebna su značajna sredstva kako bi se obnovili stari i dotrajali djelovi mreže, osigurala njena stabilnost i efikasna funkcionalnost. Kontinuirana ulaganja u modernizaciju distributivne mreže dovela bi do znatnog poboljšanja trenutnog stanja, ali bi obezbijedila i snažnu osnovu za budući urbani razvoj naselja.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 472 km na kojoj postoji cca 800 šahti.

4.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

Rezervoar	Zapremina (m ³)	Na koti (m.n.v.)
Humac	500	65
Čanj	700	81
Haj Nehaj	250	60
Zagrađe	110	65
Golo brdo	1000	81
Sutomore	500	33
Šušanj 2	1200	121
Šušanj	2400	66
Marovići	200	105
Kurilo	25	61
Sari Bar	200	113
Gretva	23	180
Spile	100	190
Zaljevo 1	500	66

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 7.708m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja, je konstatovano da je jedan od osnovnih problema barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora.

4.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne i manje crpne stanice u vodovodnom sistemu	
Crpne stanice	Napomena
"Orahovo Polje" (B4, B5, B6, B7, B8)	
"Orahovo Polje" (B9, B10 i B11)	
"Velje Oko" (bunari B1 i B2)	
"Brca"	
Prepumpna stanica "Sutomore" /smjer ka Baru i Sutomoru	Vodu iz Orahovog Polja i Veljeg Oka prepumpava u smjeru Bara i Sutomora
Prepumpna stanica "Sutomore" /smjer ka Čanju	
"Stari Bar"	Vodu iz rezervoara Stari Bar potiskuje za potrebe naselja Gretva
"Kajnak"	Vodu iz kaptaze Kajnak potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i za bolnicu
"Baukovo"	Hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimeno naselje
"Zaljevo"	Hidroforsko postrojenje do kaptaze "Zaljevo" za snabdijevanje potrošača na visočijim kotama
"Sveti Ivan"	Vodu iz rezervoara "Zaljevo 1" potiskuje u vodovodnu mrežu naselja Sveti Ivan
"Kurilo"	Snabdijevanje naselja Marovići
Prepumpne stanice (booster) „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „Suvi potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta	Zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja
„Haj-Nehaj“	Za snabdijevanje istoimenog naselja
Zagrađe“	Za snabdijevanje istoimenog naselja
"Vrelo" u Čanju	Za snabdijevanje konzuma u Čanju I i Čanju II.
Bunar B1 i B2 u Čanju	Za potrebe vodosnabdijevanja Čanja

4.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 57%. Kanalizacioni sistem čini oko 86,03 km cjevovoda, od kojih 82,63 km spada u gravitacione sabirnike, dok se 3,4 km odnosi na potisne cjevovode. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% mreže je manjih prečnika od Ø 200, od Ø 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika Ø 400 – 600). Cjevovodi su u najvećem dijelu izrađeni od sljedećih materijala: PP, PEHD, GRP, AC i PVC.

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

4.2.1. KARAKTERISTIKE SISTEMA KANALIZACIJE

SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE

<p>SISTEM ČANJA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, dvije crpne stanice I i podmorski ispust.</p>	
<p>SISTEM SUTOMORA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Sutomora čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. "Botun", crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo, podmorski ispust i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i Mirošica I.</p>	
<p>SISTEM BARA</p>	<p>Sistem Bara je veoma razuđen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“ (puštena u probni rad 07.05.2010.godine), glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust.</p> <p>Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, kao i u prigradskim naseljima Šušanj, Žukotrlica i dijelu Bjeliša. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže, već se odstranjivanje ispuštenih voda vrši putem septičkih jama koje u najvećem broju nijesu propisno izgrađene. Izgrađeni su, takođe i kanalizacioni kolektori za naselja Podgrad i Gretva.</p>	
<p>SISTEM VIRPAZARA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine.</p> <p>Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.(ekvivalent jedinica)</p>	

SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija je sistem koji omogućava odvod atmosferskih voda sa površina, kako bi se smanjilo nakupljanje vode i minimizirali potencijalni štetni uticaji.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separatna sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pouzdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, Ilino, Sutomore (ulica Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka, Željezničke zgrade – Suvi potok), Čanj I i obalom od Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Profili cjevovoda su od 100-200 mm 37%, od 250-400 mm 42% i od 450 -1000 mm 21%.

5. TEHNIČKI SEKTOR

U Tehničkom sektoru obrazuju se sledeće unutrašnje organizacione jedinice:

5.1. Poslovna jedinica održavanje

- 5.1.1. Radna jedinica za distribuciju vode Bar
- 5.1.2. Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
- 5.1.3. Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar
- 5.1.4. Radna jedinica za kanalizaciju
- 5.1.5. Radna jedinica crpne stanice i postrojenja
- 5.1.6. Radna jedinica radionica i magacin

5.2. Poslovna jedinica razvoj

- 5.2.1. Radna jedinica za razvoj i projektovanje
- 5.2.2. Radna jedinica za mjerenje, kontrolu, detekciju i zamjenu vodomjera

Tehnički sektor ima izuzetno važnu ulogu u osiguravanju pouzdanog sistema vodosnabdijevanja i održavanja komunalne infrastrukture. U ovom sektoru sadržani su najvažniji aspekti održavanja i tehnološkog razvoja, a njegovi zadaci i ciljevi su od suštinskog značaja za obezbijedivanje kontinuirane isporuke kvalitetne vode za piće krajnjim korisnicima.

U cilju stalnog poboljšanja kvaliteta distribucije vode krajnjim korisnicima i razvoja svih ostalih aspekata poslovanja, Društvo nastavlja sa daljim unaprijeđenjem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda.

Ciljevi tehničkog sektora obuhvataju niz ključnih aspekata koji su usmjereni na obezbijedivanje pouzdanog, kvalitetnog i održivog vodosnabdijevanja. Ovi ciljevi uključuju:

- ✓ Obezbijedivanje pouzdanog i neprekidnog vodosnabdijevanja
- ✓ Monitoring kvaliteta vode
- ✓ Smanjenje gubitaka
- ✓ Povećanje energetske efikasnosti
- ✓ Redovno održavanje i rekonstrukcija distributivne mreže
- ✓ Poboljšanje performansi Društva kroz modernizaciju i automatizaciju

Svjesni činjenice da usluga koju pruža ovo društvo utiče na standard života stanovnika i zaštitu životne okoline i da predstavlja osnovni preduslov za razvoj privrede, zadovoljstvo korisnika komunalnih usluga je prioritet poslovanja.

Aktivnosti koje imaju apsolutni prioritet odnose se na isporuku dovoljno higijenski ispravne vode svim korisnicima koji su priključeni na sistem javnog vodosnabdijevanja i odvodnju otpadnih voda kroz postojeću izgrađenu kanalizacionu mrežu. U skladu sa tim, osnovni cilj je održavanje djelova sistema u ispravnom i funkcionalnom stanju, kao i pravovremeno saniranje svih kvarova u cilju obezbijedenja urednog vodosnabdijevanja.

Društvo kontinuirano sprovodi aktivnosti na poboljšanju sistema vodosnabdijevanja putem redovnog i preventivnog održavanja mreže, izradom i učešćem u složenim projektima, efikasnim radom na detekciji kvarova i održavanju hidromašinske i elektroopreme crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu, u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima.

U oblasti odvođenja otpadnih voda Društvo će i u narednom periodu raditi na adekvatnom održavanju kanalizacionog sistema kroz redovno i plansko čišćenje kako bi se obezbijedila funkcionalnost cjelokupnog sistema.

Posebni cilj razvoja i unaprijeđenja vodovodnog sistema na području nadležnosti Društva obuhvata sve one aktivnosti koje su kroz SWOT analizu prepoznate kao potreba. Tu su uključene i sve one aktivnosti koje su predstavljene kao starteške odrednice.

Cilj svih planiranih aktivnosti u rekonstrukciju postojećih objekata i opreme, jeste da se rizik u poslovanju svede na minimum, a da se poveća efikasnost kroz povećanje broja korisnika.

Imajući u vidu nestabilnu ekonomsku situaciju, konstantan rast cijena na koje ovo privredno Društvo nema uticaj, što direktno utiče na rast operativnih troškova, Društvo će implementirati određene projekte, u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima.

U toku tekuće godine otpočeti su intezivni radovi na rekonstrukciji podmorskog ispusta „Volujica“. Ovaj projekat je od vitalnog značaja za zaštitu životne okoline i unaprijeđenje sistema odvodnje otpadnih voda. Sanacija se sprovodi pod veoma zahtjevnim uslovima, s obzirom da ista odvija pod vodom, što zahtijeva specijalnu opremu i stručnost ronilačkih timova.

Vremenske prilike i promjenljivost morskih uslova predstavljaju nepredvidivi faktor koji direktno utiče na dinamiku planiranih radova, što zahtijeva fleksibilnost u postizanju konačnog cilja sanacije. Završetak radova se očekuje u prvom kvartalu 2024. godine. Takođe, planirana je kontrola funkcionalnosti podmorskih ispusta u Sutomoru i Čanju, kao i preduzimanje svih aktivnosti koje su neophodne, kako bi se osiguralo da infrastrukturni sistemi zadovoljavaju ekološke standarde.

Planirano je implementiranje SCADA sistema (*Supervisory Control and Data Acquisition*) koji za cilj ima poboljšanje upravljanja i praćenja vodovodnog sistema. Njime se omogućava centralizovano nadgledanje, kontrola i analiza podataka u realnom vremenu. Ovakav način praćenja vodovodnog sistema ima niz prednosti koje se ogledaju u povećanoj efikasnosti, brzom otklanjanju identifikovanog problema, poboljšanja pouzdanosti, optimizaciji troškova održavanja, modernizaciji i unapređenju infrastrukture.

Takođe, u programu rada planirano je otvaranje laboratorije za analizu vode, kako za piće tako i za otpadne vode, koja u vodovodnom sistemu ima ključnu ulogu u osiguravanju kvaliteta vode. Planirano je da laboratorija bude opremljena najsavremenijom opremom za ispitivanje osnovnih parametara vode za piće i otpadnih voda. Laboratorija za analizu vode za piće omogućava redovno testiranje vode kako bi se garantovala njena bezbjednost i ispravnost za konzumaciju. Redovnim analizama i praćenjem parametara hemijskih, mikrobioloških i fizičkih svojstava vode, brže se identifikuju potencijalni rizici i definišu adekvatni koraci za poboljšanje.

Laboratorija za analizu otpadnih voda značajna je za praćenje i upravljanje kvalitetom otpadnih voda koje se ispuštaju, a primarni ciljevi koji se žele ostvariti jesu poštovanje ekoloških standarda, smanjenje negativnog uticaja na okolinu i očuvanje vodnih resursa.

Eksterna ispitivanja kvaliteta vode Društvo će raditi, kao i do sada, preko akreditovanih laboratorija trećeg lica, po unaprijed definisanom rasporedu, poštujući svu važeću zakonsku legislativu.

U nastavku su date planirane aktivnosti po organizacionim jedinicama Društva za 2024. godinu :

R.B	ORGANIZACIONA JEDINICA	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Radna jedinica za distribuciju vode	<ul style="list-style-type: none"> • Detekcija kvarova, smanjenje tehničkih i otkrivanje administrativnih gubitaka na mreži; • Sanacija svih kvarova na vodovodnoj mreži (cca 900 kvarova na godišnjem nivou); • Zamjena pojedinih kraćih dionica vodovodne mreže u sklopu hitnih radova sa ciljem smanjenja gubitaka na mreži i poboljšanja vodosnabdijevanja. S obzirom da su u pitanju neplanirani hitni radovi na dotrajaloj vodovodnoj mreži, njihov obim i vrijednost će se naknadno utvrditi nakon sagledavanja stanja postojećih instalacija u toku intervencija; • Čišćenje i održavanje rezervoara (hidroizolacija, zamjena korpi, armaturnih, fazonskih komada itd.); • Redovno održavanje u zonama zaštite; • Redovne kontrole svih čvorova na trasi magistralnih cjevovoda Orahovo Polje – Bar, Brca - Bar i Kajnak – Bar, popravke cjevovoda i zamjena svih oštećenih zatvarača i odzračnih ventila; • Sanacija i čišćenje vodovodnih šahti i zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada; • Redovan pregled i neophodne popravke na svim aktivnim hidrantima na vodovodnoj mreži; • Izmještanje svih preostalih priključaka na novoizgrađenu vodovodnu mrežu sa ciljem isključenja dotrajale vodovodne mreže; • Izrada novih priključaka na vodovodnoj mreži i izmještanje postojećih na osnovu prihvaćenih zahtjeva; • Izmještanje vodomjera na osnovu prihvaćenih zahtjeva korisnika; • Sprovođenje planske potrošnje vode u pojedinim zonama; • Transport vode za piće autocistijernom na osnovu zahtjeva korisnika; • Održavanje vodovodnih instalacija na javnim česmama u ispravnom stanju; • Redovno čišćenje i održavanje gradskih fontana u funkcionalnom stanju; • Sanacija betonskih i asfaltnih površina oštećenih prilikom izvođenja radova na održavanju hidrotehničke infrastrukture.

<p>2</p>	<p>Radna jedinica kanalizacija – održavanje fekalne kanalizacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola funkcionisanja kanalizacionog sistema sa pratećim objektima radi praćenja stanja i preduzimanja mjera za održavanje funkcionalne sposobnosti naročito na kritičnim dionicama kao što su: Bulevar IV Crnogorske proleTERSke brigade, Bulevar dinastije Petrovića, Ulica kraljice Jelene Anžijske, ulica Makedonska, Ulica Stara pruga; • Svakodnevni pregled i čišćenje kanalizacione mreže, kolektora i objekata na njima; • Zamjena nedostajućih djelova i opreme na objektima kanalizacije; • Sanacija oštećenih djelova kanalizacione mreže profila od 100mm do 600 mm; • Inteziviranje aktivnosti na otkrivanju i evidenciji neregistrovanih priključaka; • Sanacija AB ploča sa poklopcima na kanalizacionim šahtama; • Izrada, transport i postavljanje armirano- betonskih poklopaca i poklopaca od čeličnog lima; • Crpljenje jama za prikupljanje otpadnih voda.
<p>3</p>	<p>Radna jedinica kanalizacije – održavanje atmosferske kanalizacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija oštećenih šahti, najčešće izradu nove armirano betonske gornje ploče sa poklopcem sa prethodnim razbijanjem dotrajale ploče, čišćenjem, utovarom i odvozom šuta; • Ručno čišćenje uličnih slivnika od taloga sa utovarom i odvozom; • Ručno čišćenje šahti od taloga sa utovarom i odvozom; • Čišćenje šahti, slivnika i čitavih dionica atmosferskih kolektora uz pomoć specijalnog vozila kanal yetta; • Nabavka materijala, izrada, transport i montaža slivničkih rešetki na lokacijama gdje je došlo do oštećenja starih ili njihovog otuđenja; • Nabavka materijala, izrada, transport i montaža čeličnih poklopaca za šahte; • Nabavka novih slivničkih rešetki sa ramom, transport i monataža; • Nabavka novih poklopaca sa ramom za šahte atmosferske kanalizacije; • Redovne kontrole funkcionalnosti šahti, slivnika i kolektora; • Kontrola sistema atmosferske kanalizacije sa pratećim objektima radi praćenja stanja i preduzimanja mjera za održavanje njene funkcionalne ispravnosti naročito na kritičnim dionicama kao što su : Bulevar IV Crnogorske proleTERSke brigade, Bulevar dinstije Petrovića Makedonska ulica, Ulica učiteljice Milice Pejović Dedović; • Sanacija oštećenih djelova atmosferske mreže profila od 300mm do 800 mm.

<p>4</p>	<p>Poslovna jedinica Razvoj – RJ za razvoj i projektovanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formiranje mjernih zona u cilju detekcije gubitaka na vodovodnoj mreži za naselje Donje Zaljevo gdje će se nakon izvršene identifikacije potrošača i ažuriranja katastra vodovodne mreže bliže locirati eventualni kvarovi i neregistrovana potrošnja (u koordinaciji sa Radnom jedinicom za mjerenje, kontrolu, detekciju i zamjenu vodomjera). Na osnovu prikupljenih podataka identifikovaće se potrebne aktivnosti za unaprijeđenje stanja (popravke, izmještanje vodovodnih cijevi, zamjena dionica vodovodnih cijevi, isključenja neregistrovanih priključaka itd.); • Prikupljanje, objedinjavanje i ažuriranje prostornih i numeričkih podataka o katastru vodovoda i kanalizacije. U tom smislu, planirano je geodetsko snimanje vodovodne i kanalizacione mreže u što većoj dužini. Takođe, terenskim radom na prostornom lociranju svih potrošača u okviru definisanih mjernih zona, izvršiće se dopuna GIS baze podataka; • Nabavka i ugradnja opreme za daljinski nadzor rada pumpnih stanica i hlorne opreme; • Praćenje radova na formiranju i uređenju I zone zaštite za izvorišta za koja je u toku postupak dobijanja odgovarajućih vodnih akata (izvorište Čanj i Sustaš); • Izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture: <ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat izgradnje hidrotehničke instalacije-vodovod u pojasu magistralnog puta Bar-Ulcinj, raskrsnica Stara maslina – kružni tok Popovići; • Glavni projekat vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Bjeliši (Burtaiška i 192.ulica); • Glavni projekat vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Bjeliši (Tršanjska ulica); • Glavni projekat izgradnje kolektora fekalne kanalizacije u ulici “Androvića brijeg” u naselju Popovići; • Glavni projekat izgradnje kolektora fekalne kanalizacije u dijelu Tabijske ulice i Ulice učiteljice Anke Asanović u naselju Polje; • Glavni projekat rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Danila Lekića; • Glavni projekat pumpne stanice za naselje Mandarići; • Glavni projekat rekonstrukcije kolektora fekalne kanalizacije u ulici IV Crnogorske proletherske brigade, na potezu od rijeke Željeznice do Ulice 1.
----------	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje bilansa distribuirane i fakturisane količine vode i u tom smislu, rad na smanjenju gubitaka u vodovodnom sistemu; • Mjesečna izrada izvještaja o proizvedenoj vodi po izvorištima i analiza istog; • Dostava potrebnih podataka i informacija Regulatornoj agenciji za energetiku, Upravi za vode i ostalim državnim i opštinskim organima; • Saradnja sa svim državnim organima i organima lokalne samouprave u cilju efikasnog izvršavanja programskih i razvojnih zadataka ovog Društva;
5	<p>Poslovna jedinica Razvoj – RJ za mjerjenje, kontrolu, detekciju i zamjenu vodomjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formiranje mjernih zona u naselju Donje Zaljevo. Uz prethodno izvršenu identifikaciju potrošača, mjerenjem pritisaka i protoka. Po metodi bilansa i noćnog mjerenja u toj zoni, vršiće se lokalizacija gubitaka, njihova detekcija i sanacija (realizacija navedene aktivnosti zavisice od visine obezbijedenih sredstava); • Sistemski definisan obilazak terena u cilju eliminisanja vidljivih kvarova na cjevovodima, ventilima i fitinzima; • Sistemski definisan terenski rad u cilju eliminisanja administrativnih gubitaka - provjere neevidentiranih individualnih priključaka; • Zamjena vodomjera starijih od 5 godina, kao i oštećenih ili tehnički neispravnih i zamjena neispravnih ili oštećenih ventila prema definisanim prioritetima; • Kontinuirano mjerenje i praćenje izdašnosti izvorišta; • Detekcija gubitaka vode i lociranje kvarova.
6	<p>Menadžer kvaliteta – praćenje kvaliteta vode za piće</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno uzimanje i ispitivanje vode osnovnog obima (analiza A), 28 uzoraka mjesečno, uzorkovanje četiri puta mjesečno; • Periodično ispitivanje (analiza B) kvaliteta vode, 12 uzoraka, uzorkovanje dva puta godišnje; • Periodično ispitivanje (analiza C) kvaliteta vode, 6 uzoraka godišnje, uzorkovanje dva puta godišnje; • Svakodnevna provjera koncentracije rezidualnog hlora na izvorištima i pojedinim točecim mjestima u naseljima; • Vanredna uzorkovanja vode u slučaju obilnih padavina i pojave drugih nepravilnosti, kao i prilikom zamjene cijevi, otklanjanja kvarova, izgradnje novih dijelova cjevovoda. • Redovno servisiranje hlorne opreme i opreme za kontrolu rezidualnog hlora na samim izvorištima; • Kompletna automatizacija samog procesa hlorisanja na određenim izvorištima;

		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija opreme za kontrolu rezidualnog hlora (analizator i pisač) na samim izvorištima; • Opremanje laboratorije za vodu za piće.
7	Menadžer kvaliteta –praćenje kvaliteta otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno uzimanje i ispitivanje otpadne vode sa svih unaprijed definisanih mjesta, prema važećem Pravilniku; • Ugradnja novih mjerača protoka kako bi imali pouzdane podatke o količinama ispuštene vode koje su nam potrebne zbog određivanja broja uzoraka na godišnjem nivou; • Opremanje laboratorije za otpadnu vodu.
8	Radna jedinica - Radionica i magacin	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno održavanje građevinskih mašina, teretnih i putničkih vozila; • Vođenje evidencije o izvršenim popravkama i utrošku goriva; • Prijem robe u magacin i svakodnevna evidencija njenog izdavanja; • Nabavka agregata za struju; • Nabavka rotacionog rovokopača; • Nabavka teretnog kiper vozila sa kranom; • Nabavka manjeg terenskog vozila i putničkih vozila.

U cilju poboljšanja kvaliteta života i osiguranja održivog razvoja veoma je značajno ravnomjerno unaprijeđenje sistema vodosnabdijevanja u svim mjesnim zajednicama.

U 2024. godini, uzimajući u obzir otežane uslove poslovanja zbog globalne ekonomske krize i konstantnog rasta cijena materijala i energenata, koji utiču i na organizacijsku sposobnost i finansijske mogućnosti ovog Društva, planiraju se sljedeći radovi:

R.B	MJESNA ZAJEDNICA	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija cjevovoda ČC DN400mm na više lokacija u zonama izvorišta Velje Oko i Orahovo Polje. Zbog dotrajalosti cjevovoda kvarovi se pojavljuju dosta često. Na nekim lokacijama nije moguće prići odgovarajućom mehanizacijom dok je u zimskom periodu na izvorištu Velje Oko nivo podzemnih voda dosta visok što dodatno otežava radove na popravkama; • Neophodne rekonstrukcije fasada na objektima bunarskih postojenja na izvorištu Velje Oko i na objektu bunara B7 u Orahovom Polju; • Pregled i zamjena neispravne opreme (elektro-opreme, zatvarača, odzračnih ventila, manometara itd.);

		<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena dotrajalih fazonskih komada u zatvaračnici rezervoara "Humac"; • Zamjena vodomjera u seoskim vodovodima čiju vodovodnu mrežu održava ovo privredno društvo; • Montaža cca 50m vodovodne cijevi PE 90mm, iskop rova, izmještanje vodovodnih priključaka i isključenje dotrajale vodovodne mreže u naselju kod željezničke stanice; • Postavljanje privremene ograde oko postrojenja u naselju Virpazar. Ogradu je neophodno postaviti zbog bezbjednosti prolaznika i vozača.
2	MJESNA ZAJEDNICA SPIČ	<ul style="list-style-type: none"> • Hidroizolacioni radovi u komorama rezervoara "Čanj"; • Betoniranje puta širine cca 3m i dužine cca 70m uz ogradu izvorišta i pumpne stanice "Čanj" u skladu sa uslovima za dobijanje vodne dozvole za ovo izvorište; • Montaža cca 100m vodovodne cijevi PE DN110mm u naselju Zagrađe, od pumpne stanice ka višočijim dijelovima naselja, izmještanje kućnih priključaka i isključenje dotrajalih cijevi; • Popravka ograde oko objekta pumpne stanice "Sutomore"; • Rekonstrukcija, odnosno, zamjena cca 300m dotrajalog cjevovoda AC DN100mm sa cjevovodom PE DN110mm u Njegoševoj ulici. Ove radove je neophodno izvesti zbog čestih havarija; • Izmještanje vodovodnih priključaka na novoizgrađeni cjevovod DCI DN200mm u Ulici Vuka Karadžića; • Zamjena elektromagnetnog mjerača protoka DN350 u vodovodnoj šahti do prepumpne stanice Sutomore, kako bi se mjerila količina vode koja se potiskuje sa izvorišta Velje Oko i Orahovo Polje ka Sutomoru i Baru.
3	MJESNA ZAJEDNICA ŠUŠANJ	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat rekonstrukcije kolektora fekalne kanalizacije u ulici IV Crnogorske proleterske brigade, na potezu od rijeke Željeznice do Ulice 1; • Sanacija oštećenih dijelova ograde u krugu rezervoara "Šušanj 1".

4	MJESNA ZAJEDNICA BAR V	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat pumpne stanice za naselje Mandarići; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u vodovodnim šahtama od mjesta Šuplje do naselja Gornji Marovići u Sutormanskoj ulici; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnici rezervoara “Marovići”; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnici kaptaze “Sustaš”; • Izgradnja vodovodne šahte na trasi cjevovoda PEHD DN110mm u ulici Sutormanskoj, ispred rezervoara “Marovići. Ugradnja tri zatvarača DN100 u istoj u cilju efikasnijeg upravljanja distribucijom vode za zimski i ljetnji režim zasebno. Regulisanje otvorenog kanala za odvod vode sa muljnog ispusta i prelivne cijevi iz navedenog rezervoara; • Zamjena dotrajalog cjevovoda LG DN100mm sa PEHD DN110mm u dužini cca 240m od rezervoara “Marovići” do starog rezervoara, kao i izmještanje 8 priključaka na planirani cjevovod; • Radovi na povezivanju cjevovoda PEHD DN225mm u vodovodnoj šahti ispred prodavnice “Bomaco” u ulici Stara pruga. Ovim radovima bi se obezbijedila mogućnost vodosnabdijevanja potrošača u ulici Zubački put gravitaciono sa prekidne komore “Kurilo” što bi dodatno rasteretilo pumpnu stanicu “Ahmetov Brijeg” i time poboljšalo vodosnabdijevanje potrošača koji se nalaze na visočijim kotama istoimenog naselja; • Povezivanje novoizgrađenog cjevovoda PE DN225mm sa cjevovodom PE DN110mm u ulici Taraboških junaka i isključenje cjevovoda PVC DN160mm na dijelu trasiranom ispod željezničkog kolosjeka;
5	MJESNA ZAJEDNICA BAR III	<ul style="list-style-type: none"> • Ugradnja novog vazdušnog ventila ispred skladišta "KIPS" u Ulici majora Milovana Mećikukića;
6	MJESNA ZAJEDNICA TOPOLICA	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Danila Lekića;
7	MJESNA ZAJEDNICA BAR II-POLJE	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat izgradnje hidrotehničke instalacije-vodovod u pojasu magistralnog puta Bar-Ulcinj, raskrsnica Stara maslina – kružni tok Popovići; • Glavni projekat izgradnje kolektora fekalne kanalizacije u dijelu Tabijske ulice i Ulice učiteljice Anke Asanović u naselju Polje; • Nastavak radova na izmještanju kućnih priključaka sa dotrajale vodovodne mreže na novoizgrađeni cjevovod DCI

		<p>DN 250 mm uz magistralni put Bar – Ulcinj u cilju boljeg iskorišćenja kapaciteta novoizgrađenog rezervoara “Zaljevo 1”. Isključenje dotrajale vodovodne mreže kako bi se smanjili gubici na mreži;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavak radova na čišćenju i popravkama oštećenih dijelova vodovodnih šahti kao i zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u vodovodnim šahtama u Ulici učiteljice Anke Asanović i Željezničkoj ulici;
8	MJESNA ZAJEDNICA STARI BAR	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukcija šahte na odvodnom cjevovodu PE DN90mm od rezervoara "Spile" u kojoj je izveden muljni ispust; • Popravka ograde oko rezervoara "Spile"; • Čišćenje u neposrednoj zoni zaštite izvorišta Vrteljak i Glava od vode. Zamjena dotrajalih i neispravnih armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnicama kaptaža na navedenim izvorištima; • Ugradnja dva nova elektromagnetna mjerača protoka u zatvaračnici rezervoara "Spile"; • Radovi na lociranju i isključenju vodovodnih cijevi koje su i dalje pod pritiskom u naseljima Mirovica, Gornja Tomba i Gornje Zaljevo. Ovim radovima bi se uveliko smanjili problemi sa gubicima na vodovodnoj mreži; • Izrada spoja i ugradnja podzemnog hidranta ispred ulaza u Stari grad Bar;
9	MJESNA ZAJEDNICA BAR IV	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Bjeliši (Burtaiška i 192.ulica); • Glavni projekat vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Bjeliši (Tršanjska ulica); • Glavni projekat izgradnje kolektorafekalne kanalizacije u ulici “Androvića brijeg” u naselju Popovići;

U nastavku je dat tabelarani prikaz planiranih aktivnosti na unaprijeđenju vodovodnog sistema, a koje se odnose na planirane radove na izvorištima, pumpnim stanicama i rezervoarima:

PLANIRANI RADOVI NA IZVORIŠTIMA, PUMPNIM STANICAMA I REZERVOARIMA															
	OPIS	Nabavka mjerča protoka	Popravka mjerne opreme	Nabavka rezervne pumpe za vodu	Nabavka rezervne pumpe za hlór	Servis hórne opreme i neutralizatora hlóra	Nabavka frekventnog regulatora	Nabavka softstartera	Nabavka elektromotornog zatvarača	Zamjena usisne kolone pumpe	Fasaderski i izolaterski radovi	Popravka ograde	Sanacija potpornih zidova	Zamjena armaturnih i fazonskih komada	Planirana nabavka i ugradnja opreme za daljinski nadzor
1	IZVORIŠTE ZALJEVO	√				√							√		√
2	REZERVOAR ZALJEVO 1		√												
3	IZVORIŠTE I PS KAJNAK				√	√					√				√
4	REZERVOAR I PS STARI BAR	√		√			√				√				√
5	REZERVOAR GRETVÁ														√
6	REZERVOAR SPILE	√				√					√	√		√	√
7	PS BAUKOVO														
8	PREKIDNA KOMORA I PS KURILO			√			√				√	√			
9	REZERVOAR MAROVIĆI													√	
10	KAPTAŽA SUSTAŠ					√								√	
11	PS AHMETOV BRIJEG														
12	PS ILINO														
13	PS ŠUŠANJ			√											
14	REZERVOAR ŠUŠANJ											√			√
15	REZERVOAR ŠUŠANJ 2		√												
16	PS RATAČ														
17	IZVORIŠTE I PS BRČA					√									√
18	PS SUVI POTOK														
19	REZERVOAR I PS SUTOMORE	√			√	√		√				√			√
20	PS POBRĐE														
21	PS HAJ NEHAJ							√			√				
22	PS ZAGRAĐE			√				√			√				
23	REZERVOAR GOLO BRDO										√				
24	IZVORIŠTE I PS ČANJ					√									√
25	BUNAR B1 ČANJ														
26	BUNAR B2 ČANJ	√							√						
27	REZERVOAR ČANJ										√			√	
28	IZVORIŠTE VELJE OKO														
29	IZVORIŠTE ORAHOVO POLJE				√	√									√

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na unaprijeđenju sistema odvođenja otpadnih voda, a koje se odnose na rekonstrukciju i sanaciju pumpnih stanica:

REKONSTRUKCIJA I SANACIJA PUMPNIH STANICA							
OPIS	FCS VOLUJICA	FCS TOPOLICA	FCS ŽUKOTRLIC A	FCS BOTUN	FCS ČANJ	FCS ČANJ2	FCS VIRPAZAR
Nabavka rezervne pumpe za otpadnu vodu		√	√			√	√
Nabavka i ugradnja sjekača (grindera)	√						
Nabavka rezervnih dijelova za automatsku rešetku	√			√			
Servis automatske rešetke	√			√			

6. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE

Sektor za opšte i komercijalne poslove sačinjavaju :

1. Služba administracije
2. Služba nabavke
3. Unutrašnja služba zaštite

U Sektoru za opšte i komercijalne poslove u 2024. godini će se obavljati redovni poslovi kojima se obezbjeđuje kontinuitet i nesmetano funkcionisanje Društva u oblasti radnih odnosa, zaštite i zdravlja na radu, fizičke i tehničke zaštite lica, imovine i objekata Društva, kao i nabavke roba, usluga i radova u skladu sa procedurama definisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama.

U Službi administracije će se obavljati poslovi koji se odnose na obezbjeđivanje opšte zakonitosti u radu Društva, izradu normativnih akata, upravljanje i čuvanje različitih dokumenata, kadrovskih poslova i upravljanja ljudskim resursima.

Djelatnost Unutrašnje službe zaštite obuhvata poslove usmjerene na spriječavanje ugrožavanja bezbjednosti imovine i lica, kao i spriječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koja se štiti, primjenom mjera obezbjeđenja putem tehničke i fizičke zaštite. Poslove fizičke zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite izdatu u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine ("Sl.list CG" br.43/2018) i ona podrazumijeva neposrednu prisutnost i aktivnost lica koje vrši poslove zaštite unutar i oko šticeenog objekta, odnosno oko šticeenih lica. Tehnička zaštita je obezbjeđenja kroz primjenu tehnologije i tehničkih sredstava uz neprekidno i neposredno praćenje alarmnih sistema i video nadzora.

Postupci nabavke roba, usluga i radova sprovodiće se u skladu sa procedurama definisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama. Značaj službe nabavke se ogleda u osiguravanju pravovremene i ekonomične nabavke potrebnih roba. Aktivnosti ove službe uključuju i identifikaciju potreba, analizu tržišta, obezbjeđivanje jednakosti, konkurencije i zaštite diskriminacije ponuđača. Kroz transparentan i odgovoran pristup, služba nabavke doprinosi efikasnosti poslovanja i osigurava kvalitetne resurse za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Ostvarenjem definisanih opštih ciljeva neprekidno se unapređuje kvalitet rada u svim pojedinačnim oblastima.

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Obezbjedivanje opšte zakonitosti u radu Društva	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje zakonskih propisa i njihovih izmjena; • Ažuriranje internih akata u skladu sa važećim zakonodavstvom; • Izrada opštih, normativnih i drugih akata; • Priprema prijedloga i mišljenja u vezi sa pravima i obavezama zaposlenih iz radnog odnosa; • Redovno informisanje zaposlenih o donošenju, dopunama ili izmjenama zakona i drugih propisa; • Učešće u pripremi Programa rada i Izvještaja o radu Društva; • Kadrovski poslovi i upravljanje ljudskim resursima u cilju realizacije strateških ciljeva Društva; • Sprovođenje procedura u oblasti zapošljavanja; • Kreiranje mjera za unaprijeđenje organizacije rada i obavljanja poslova; • Osiguravanje transparentnosti u radu; • Kontinuirana saradnja sa Zavodom za zapošljavanje, Fondom PIO, Poreskom upravom i Upravom za kadrove.
2	Unaprijeđenje administrativne efikasnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Optimizacija procesa i smanjenje potrebnog vremena za izvršenje zadataka; • Unaprijeđenje softvera radi dodatne automatizacije administrativnih aktivnosti; • Sprovođenje programa obuke za zaposlene u administraciji čime se dovodi do povećanja produktivnosti; • Redovno ažuriranje centralnog registra kadrova; • Vođenje evidencija iz oblasti rada, praćenje zakonske regulative i propisa iz oblasti rada; • Vođenje propisanih evidencija o registratorskoj i arhivskoj građi; • Izdvajanje bezvrijednog reistratorskog materijala i predaja arhivske građe nadležnim organima; • Praćenje promjena na mjesečnom nivou u pogledu broja zaposlenih i izrada izvještaja o kvalifikacionoj, polnoj i starosnoj strukturi; • Izrada elektronskog personalnog dosijea zaposlenih; • Izrada plana korišćenja godišnjih odmora i praćenje njegove realizacije; • Uredno i tačno vođenje evidencije o radnom vremenu i prisutnosti na radu zaposlenih;

<p>3</p>	<p>Obavljanje administrativnih poslova u radu Odbora direktora</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pripremanje kompletnih i jasnih materijala za sjednice, izvještaje, analize i sve relevantne dokumente; • Ažurna distribucija materijala za sjednice; • Vođenje preciznih zapisnika sa sjednice; • Izrada i distribucija zapisnika, odluka, zaključaka i drugih akata donijetih na sjednicama ; • Redovna komunikacija sa članovima Odbora direktora, pružanje informacija i osiguravanje transparentnosti u radu; • Vođenje kompletne pisane korespondencije Odbora sa propisnim arhiviranjem dokumentacije;
<p>4</p>	<p>Jačanje kadrovskog kapaciteta, stručnih i etičkih sposobnosti zaposlenih</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiziranje postojećih kadrovskih potencijala i predlaganje mjera za njihovo unaprijeđenje; • Organizovanje obuka i radionica kako bi zaposleni mogli steći nove vještine ili unaprijediti postojeće; • Definisanje individualnih planova razvoja za svakog zaposlenog na osnovu identifikovanih potreba; • Organizovanje aktivnosti koje jačaju saradnju i timski rad; • Redovna evaluacija performansi zaposlenih; • Implementacija elektronskih platformi za obuku zaposlenih; • Povećanje produktivnosti i efikasnosti zaposlenih; • Obezbjediavanje profesionalnog obavljanja poslova; • Organizacija redovnih obuka o etičkim principima poslovanja; • Razvijanje i promovisanje kodeksa ponašanja; • Čuvanje poslovne tajne; • Unaprijeđenje interne i eksterne komunikacije; • Uspostavljanje programa mentorstva u kome bi iskusniji zaposleni prenijeli svoje stručno znanje na mlađe kolege; • Učestvovanje zaposlenih na stručnim konferencijama;

<p>5</p>	<p>Unaprijeđenje mjera lične i kolektivne bezbjednosti zaposlenih</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obezbjediavanje uslova na radu u cilju prevencije povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom; • Prilagođavanje rada i radnog mjesta zaposlenom ; • Razvoj sveobuhvatne politike zaštite i zdravlja na radu, koja uključuje organizaciju rada, radne uslove, međuljudske odnose i faktore radne sredine; • Predlaganje mjera za poboljšanje uslova rada, izvođenje preventivnih i periodičnih pregleda opreme za rad i zaposlenih; • Nabavka adekvatnih zaštitnih sredstava i opreme; • Vođenje evidencija u oblasti bezbijednosti i zdravlja na radu; • Davanje prednosti kolektivnim mjerama zaštite u odnosu na individualne;
<p>6</p>	<p>Unaprijeđenje službe nabavke u cilju zakonitog, uspješnog i efikasnog poslovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obezbjediavanje stalne kontrole i odgovornosti u vršenju poslova; • Primjena propisa iz oblasti javnih nabavki i drugih oblasti koje su u vezi sa ostvarivanjem funkcija službe; • Proučavanje unutrašnjeg i eksternog okruženja društva, kao i tržišta za pojedine vrste roba, radova i usluga; • Predviđanje i utvrđivanje potreba društva u materijalnim resursima svih vrsta, uz planiranje optimalnih finansijskih troškova, oslanjajući se na prosječnu potrošnju iz prethodnih godina; • Ekonomično i racionalno korišćenje sredstava u svrhu nabavki roba, usluga i radova; • Praćenje realizacije ugovora o javnim nabavkama; • Pripremanje dokumentacije za sprovođenje postupaka javnih nabavki na osnovu zahtjeva organizacionih cjelina ; • Pripremanje Plana javnih nabavki i drugih programskih i planskih akata iz djelokruga službe; • Unaprijeđenje interne komunikacije sa sektorima, u cilju efikasnije nabavke roba, radova i usluga, kvalitetnije i detaljnije izrade Plana javnih nabavki; • Dodatno unaprijeđenje informacionog sistema u dijelu koji se odnosi na praćenje količine robe, usluga i radova klasiranih prema Planu javnih nabavki.

<p>7</p>	<p>Funkcionalna i efikasna Unutrašnja služba zaštite</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija i procjena rizika; • Razvoj jasnih planova i politika zaštite; • Na osnovu Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture ("Službeni list CG" br.72/2019) potrebno je izvršiti prijavljivanje zaposlenih na kurs za osposobljavanje polaznika za adekvatno sprovođenje mjera i radnji usmjerenih na zaštitu objekata kritične infrastrukture. • Produženje članstva u Asocijaciji menadžera Crne Gore, čiji smo članovi od jula 2023.godine; • Revizija 11 Planova zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine; • Vršenje tehničke zaštite na 11 obavezno šticeh objekata; • Organizovanje sprovođenja mjera u skladu sa zakonom u cilju sveobuhvatne zaštite; • Obrada alarmnih i drugih signala i informacija koji su obuhvaćeni sredstvima tehničke zaštite; • Nabavka lične i zaštitne opreme u skladu sa Pravilnikom o uniformi Unutrašnje službe zaštite; • Svakodnevni obilazak šticeh objekata; • Obezbeđivanje poštovanje akta o uniformi i zaštitnom znaku od strane zaposlenih; • Organizovanje stražarskih smjena; • Teorijsko i praktično usavršavanje zaposlenih u službi; • Aktivna saradnja sa Društvom koje vrši usluge monitoring objekata;
----------	---	--

7. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

U Sektoru za ekonomsko - finansijske poslove obrazuju se sljedeće unutrašnje organizacione jedinice:

7.1. SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE koga čine:

- ❖ Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu
 - Odjeljenje za očitavanje mjernih instrumenata i kontrolu
- ❖ Služba za prinudnu naplatu
 - Odjeljenje za isključenja

7.2. SEKTOR ZA FINANSIJSKE POSLOVE koga čine:

- ❖ Služba za finansijsko - računovodstvene poslove
 - Odjeljenje za finansijske poslove i knjigovodstvo
 - Odjeljenje za plan, analizu i statistiku

7.3. Služba za razvoj i održavanje informacionog sistema

Sektor za ekonomsko – finansijske poslove ima ključnu ulogu u poslovanju društvu i širok spektar odgovornosti koje direktno utiču na efikasno poslovanje. Kroz praćenje troškova, optimizaciju poslovnih procesa i unaprijeđenje produktivnosti osigurava se efikasno poslovanje i racionalno upravljanje resursima, a samim tim se održava pozitivan trend poslovanja.

Najvažniji zadatak ovog sektora jeste tačna evidencija korisnika komunalnih usluga, fakturisanje usluga po svim kategorijama korisnika (fizička i pravna lica), efikasna naplata potraživanja i primjena i praćenje zakonske regulative iz oblasti računovodstva.

Poslovi koje obavlja sektor za ekonomsko - finansijske poslove su značajan dio društva, jer kroz tačno evidentiranje i pravovremenu obradu podataka pruža veliku podršku menadžmentu pri donošenju važnih dokumenata i odluka. Aktivnostima koje se sprovode omogućavaju se poboljšanja u tehničkoj, organizacionoj i kadrovskoj strukturi što direktno utiče na efikasnost administrativnih, operativnih i finansijskih procesa poslovanja.

Kroz uvođenje savremenije opreme, podizanje nivoa upravljanja, stručnog osposobljavanja zaposlenih i postizanjem zadovoljstva korisnika obezbijediće se veći nivo produktivnosti rada. Poseban akcenat će se dati na povećanje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga, lokalne zajednice i medija u cilju ostvarenja boljeg poslovanja i većeg zadovoljstva korisnika.

Značajnu ulogu u radu Društva ima poslovni softver koji se konstantno nadograđuje i ispunjava sve poslovne zahtjeve svih zaposlenih. Planirano je standardizovanje i usklađivanje poslovnih procesa sa najboljim praksama, kao i implementacija softvera koji će u narednom periodu dodatno unaprijediti komunikaciju sa korisnicima usluga svih kategorija.

Za 2024.godinu planiran je set aktivnosti koje je potrebno realizovati kako bi se strateški ciljevi društva ostvarili, a to se može postići isključivo kroz angažman svih raspoloživih ljudskih i tehničkih resursa.

Osnovni ciljevi i planirane aktivnosti Sektora za ekonomske-finansijske poslove su:

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	<p>Unaprijeđenje očitavanja mjernih instrumenata i obračuna utrošene vode i usluga odvođenja otpadnih voda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalizacija i automatizacija: Implementacija daljinskog očitavanja vodomjera u skladu sa finansijskim mogućnostima, što će znatno povećati tačnost i efikasnost procesa. Kroz automatizaciju se omogućava brže i preciznije prikupljanje podataka. • Uvođenje IoT Tehnologije: Integracijom IoT tehnologije u mjerne instrumente omogućava se efikasno i kontinuirano praćenje očitavanja. • Analitika podataka : Korišćenje naprednih analitičkih programa za obradu podataka omogućava se pravilno razumijevanje mjernih rezultata. • Redovno održavanje mjernih instrumenata: Kroz izradu mjesečnog plana zamjene vodomjera u definisanim zonama osigurava se njihova ispravnost i podstiče fakturisana realizacija. Povećanje broja korisnika kojima se računi ispostavljaju na osnovu mjerenja potrošnje vode doprinosi što tačnijem očitavanju.

		<ul style="list-style-type: none"> • Obuka zaposlenih na poslovima očitavanja: Redovna obuka zaposlenih za korišćenje novih tehnologija i pridržavanje najboljih pozitivnih praksi je od velike važnosti. • Kontinuirano praćenje perfomansi: Kroz redovno praćanje i detaljnu analizu procesa očitavanja omogućava se brzo i pravovremeno prepoznavanje problema i njihovo efikasno rješavanje. Analiza korisnika sa potrošnjom koja je iznad prosjeka omogućava detekciju kvarova, a analiza korisnika sa potrošnjom ispod prosjeka omogućava otkrivanje nelegalne potrošnje.
<p>2</p>	<p>Smanjenje broja reklamacija i poboljšanje odnosa sa korisnicima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđenje komunikacije sa korisnicima: Održavanje transparentne i efikasne komunikacije sa korisnicima pomaže u smanjenju broja reklamacija. Unaprijeđenje automatizovane telefonske komunikacije sa korisnicima olakšava proces komunikacije. • Analiza reklamacija: Detaljno analiziranje uzroka reklamacija kako bi se identifikovali razlozi iste. • Postavljanje jasnih standarda: Definisanje jasnih standarda i procedura za rješavanje reklamacija kako bi zaposleni imali prave smjernice za rješavanje. • Aktivno slušanje korisnika. Otvaranje komunikacijskih kanala sa korisnicima kroz sprovođenje anketiranja pravnih i fizičkih korisnika radi ispitivanja zadovoljstva nivoom pruženih usluga. • Brzo rješavanje reklamacija: Kreiranje efikasnog sistema za rješavanje reklamacija i davanje povratne informacije korisniku u najkraćem vremenskom roku. Kroz smanjenje administrativnih barijera omogućava se brže i jednostavnije rješavanje zahtjeva korisnika • Informisanost korisnika Dodatne aktivnosti na povećanju informisanosti korisnika o mogućnosti prijave stanja putem web portala. Upoznavanje korisnika o prednostima koje pruža usluga e-račun (dostava računa putem mail-a). Informisanje korisnika o svim mogućnostima i uslugama koje im stoje na raspolaganju .

<p>3</p>	<p>Smanjenje komercijalnih i tehničkih gubitaka na mreži</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija gubitaka: Lociranje i detekcija korisnika koji su bespravno priključeni na mrežu i njihova redovna kontrola. Isključenje sa mreže i podnošenje krivičnih prijava protiv korisnika koji su bespravno priključeni na mrežu • Kontrola fakturisanja: Kroz poboljšanje procesa fakturisanja smanjuju se nepravilnosti i mogućnost neovlašćene upotrebe vode. Inteziviranje aktivnosti na kontroli terena i aktivna komunikacija sa Tehničkim sektorom. Kontrola objekata većih gabarita kod kojih se registruje mala potrošnja u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje • Kampanja o značaju vode: Sprovođenje kampanje o racionalnoj potrošnji vode i važnosti njenog očuvanja.
<p>4</p>	<p>Unaprijeđenje i povećanje stepena naplate potraživanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojećeg stanja kroz analizu trenutne naplate i identifikacija nedostataka ; • Ažuriranje baze podataka o korisnicima koji imaju neplaćene račune; • Povećanje stepena kumulativne i tekuće naplate kroz uvođenje CIS-a; • Automatizacija sistema za praćenje dugovanja i podsjetnika za korisnike koji imaju otvorene račune; • Postizanje većeg stepena naplate u fazi “opomena” kroz aktivnu interakciju sa korisnicima; • Redovno provjeravanje boniteta korisnika iz kategorije pravna lica i analiza podataka o novootvorenim pravnim licima i pravnim licima koja su u stečaju; • Pravovremeno praćenje faktura, od njihovog nastanka, momenta dospijeca, do konačne naplate; • Povećanje aktivnosti oko sprovođenja mjera prinudne naplate podnošenjem rješenja o izvršenju; • Informisanje korisnika o negativnim efektima i dodatnim troškovima prinudne naplate ; • Uvođenje novih stimulativnih mjera kako bi se povećala urednost plaćanja obaveza ; • Praćenje realizacije započetih sudskih procesa i izvršnih postupaka i obnavljanje zahtjeva za njihovo izvršenje; • Dostavljanje prijedloga za podnošenje krivičnih prijava zbog neovlašćenog priključenja na mreže; • Dodatno inoviranje različitih modela plaćanja kako bi svim korisnicima bilo dostupnije;

		<ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje jasnih rokova za plaćanje i primjena odgovarajućih sankcija u slučaju kršenja; • Edukacija tima za korisničku podršku o efikasnim tehnikama pregovaranja kako bi se osigurala brza i efikasna naplata; • Kampanja o prednostima blagovremenog plaćanja obaveza i posljedicama kašnjenja.
5	Ažuriranje baze podataka korisnika	<ul style="list-style-type: none"> • Ažuriranje baze podataka o korisnicima na osnovu izvršenih kontrola i podnesenih zahtjeva za reklamaciju; • Potpisivanje Ugovora sa korisnicima uz adekvatnu kampanju; • Unaprijeđenje saradnje sa lokalnom samoupravom i nadležnim institucijama; • Dodatno angažovanje na poslovima lokacije i detekcije korisnika; • Anketiranje korisnika, praćenje povratnih informacija i analiza korisničkih podataka. • Nastavak akcije za ažuriranje baze podataka korisnika sistemom "popisa" kroz revidenciju terena;
6	Tačno i ažurno vođenje finansijsko-knjigovodstvenih poslova u skladu sa zakonskim regulativama i međunarodnim standardima	<ul style="list-style-type: none"> • Prijem i kontrola materijalno - finansijske dokumentacije; • Knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena u analitičkom i finansijskom knjigovodstvu; • Obračun zarada i drugih primanja zaposlenih i članova Odbora direktora; • Redovno praćenje poreskih obaveza i pridržavanje aktuelnih poreskih propisa; • Detaljno praćenje svih troškova kako bi se imala jasna slika o ukupnim rashodima; • Priprema izvještaja o finansijskim obavezama društva; • Praćenje toka gotovog novca; • Ispostavljanje izvoda otvorenih stavki o dobavljačima i kupcima na kraju svake godine; • Priprema i dostavljanje nadležnim organima svih obrazaca za zaposlene u društvu na mjesečnom i godišnjem nivou; • Priprema i sistematizacija statističkih podataka; • Izrada finansijskih analiza poslovanja i praćenje ključnih finansijskih pokazatelja; • Izrada periodičnih i završnog obračuna društva; • Izrada izvještaja o radu, planova i programa rada;

		<ul style="list-style-type: none"> • Analiza poslovanja i davanje smjernica za poboljšanje poslovanja; • Postavljanje efikasnih procedura za prikljupljanje, skladištenje i analizu podataka kako bi se poboljšala tačnost i dostupnost informacija; • Redovno praćenje promjena u zakonodavstvu i usklađivanje računovodstvenih propisa u skladu sa važećim propisima. • Redovno ažuriranje računovodstvenog softvera.
7	<p>Održavanje i unaprijeđenje web sajta društva i profila na društvenim mrežama</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ažuriranje web sajta društva sa obavještenjima koja su značaja za korisnike; • Modernizacija dizajna web sajta; • Redovno ažuriranje korisničkog portala web sajta društva; • Poboljšanje i optimizacija performansi kroz poboljšanje brzine učitavanja stranica i efikasnost sistema; • Jačanje sigurnosnih mjera kako bi se zaštitile informacije i spriječio neovlašćeni pristup; • Integracija novih tehnologija; • Postavljanje metrike za praćenje uspjeha unaprijeđenja, uključujući broj posjetilaca i vrijeme zadržavanja na sajtu; • Povećanje dostupnosti na društvenim mrežama; • Kreiranje plana objavljivanja koji uključuje relevantan i koristan sadržaj; • Aktivno učestvovanje u dijalogu sa korisnicima, redovno odgovaranje na komentare i postavljena pitanja; • Poboljšanje vizuelnog sadržaja profila kroz korišćenje slika, infografika i kratkih video zapisa.
8	<p>Unaprijeđenje Informatičnog sistema i Informatičnih tehnologija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procjena postojećeg informatičnog sistema kroz izradu SWOT analize; • Postavljanje jasnih ciljeva unaprijeđenja kao što su poboljšanje efikasnosti, smanjenje troškova i unaprijeđenje odnosa sa korisnicima; • Integracija sistema radi brže i efikasnije razmjene podataka između različitih organizacionih djelova; • Obuka zaposlenih za efikasno korišćenje novih tehnologija; • Instalacija i potpuna raspoloživost svih radnih stanica i prateće korisničke opreme; • Zamjena dotrajale opreme novom;

		<ul style="list-style-type: none"> • Izmještanje rack ormara iz hodnika u unaprijed pripremljenu prostoriju za skladištenje tog tipa IT opreme; • Rekonstrukcija cjelokupne mreže IT sistema; • Nabavka i ugradnja novog Firewall-a u cilju bolje zaštite cjelokupnog IT sistema; • Održavanje tehničke ispravnosti opreme i mreže; • Sprovođenje administracije korisnika cjelokupnog IT sistema i dodjeljivanje prava pristupa korisnika aplikacijama; • Utvrđivanje nedostataka u radu pojedinih aplikacija i predlaganje poboljšanja; • Vršenje nadzora nad svim komponentama mreže i komunikacija; • Koordiniranje radom na ažuriranju baze podataka; • Staranje o pouzdanom radu i raspoloživosti sistema za pohranu podataka i sistema za arhiviranje; • Kontaktiranje sa partnerima u području djelovanja aplikativne podrške, kao i sa dobavljačima roba i usluga i izvođačima radova na informacionom sistemu; • Iniciranje uvođenja novih proizvoda i usluga u IT sistemu u skladu sa finansijskim mogućnostima.
--	--	--

www.vodovod-bar.me

8. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2024.GODINU

U današnjem dinamičnom poslovnom okruženju, privredno Društvo se suočava sa raznim izazovima koji su prožeti krizama na socijalnom, ekonomskom, političkom i svim ostalim segmentima društvenih kretanja, koji dovode do poremećaja na tržištu roba i usluga. U uslovima nepredvidive ekonomske klime dolazi do naglih promjena na tržištu, fluktuacije troškova materijala, energije i kontinuiranog rasta cijena. Svi ovi faktori imaju značajan uticaj na finansijsko poslovanje društva i zahtijevaju temeljan i proaktivan pristup u formiranju i izradi finansijskog plana poslovanja.

Nepovoljan poslovni ambijent predstavlja izazov za donošenje realnog plana poslovanja i isti zahtijeva analizu rizika i prilagodljivost, kako bi se adekvatno odgovorilo na dinamičnost poslovnog okruženja. U ovakvim uslovima ključno je uzeti u obzir varijacije u potražnji usluge i promjene cijena inputa. Potrebno je pronaći balans između optimizacije operativnih procesa, sa ciljem smanjenja operativnih troškova i održavanja visokog kvaliteta pruženih usluga.

Težak poslovni ambijent zahtijeva pažljivu analizu i kontinuirano praćenje kako bi se osiguralo da plan bude realan, održiv i prilagodljiv svim izazovima koji se mogu pojaviti tokom poslovnog ciklusa.

Kroz ovako definisane strategije, Društvo će težiti ostvarenju održivih finansijskih performansi, efikasno se prilagođavajući promjenama i ostvarujuću pozitivan rezultat.

Osnove za izradu finansijskog plana poslovanja zasnovane su na bazi aktuelnog ekonomskog okruženja, procjene ostvarenja do kraja tekuće poslovne godine, novih cijena koje su usvojene u posljednjem kvartalu tekuće godine, evidentnog povećanja zarada koje je uslovljeno donošenjem granskog kolektivnog ugovora za stambeno-komunalnu djelatnost, čija primjena počinje od sljedeće godine i povećanja cijene isporučene vode iz sistema regionalnog vodovoda.

Takođe, kako bi plan poslovanja bio na što realnijem nivou izrađena je SWOT analiza gdje su identifikovani ključni elementi razvoja, potencijali za razvoj ali i faktori koji ograničavaju razvoj Društva.

Na bazi procjene ostvarenja do kraja tekuće godine urađene su projekcije naturalnih i finansijskih veličina za narednu godinu. Analizom rezultata utvrđeno je da je poslovna 2023.godina bila bolja u odnosu na prethodne poslovne godine u naturalnom smislu, dok je ostvarenje fakturisane realizacije bilo manje, zbog cijena koje su smanjene.

Ukoliko se rezultati poslovanja posmatraju sa aspekta naplate potraživanja, može se konstatovati da su parametri bolji u odnosu na prethodnu 2022. godinu. Za period od 10 mjeseci tekuće godine korisnicima je isporučeno za 7,69% više vode nego u istom periodu prethodne godine, dok naplata potraživanja bilježi rast od 2,30%.

Da je osnovni i permanentni cilj svih aktivnosti smanjenje potraživanja i poboljšanje stepena naplate, potvrđuje i činjenica da su ukupna potraživanja na dan 31.10.2023. godine smanjena za 8,61%. Kod kategorije korisnika domaćinstva ukupna potraživanja smanjena su 9,42%, dok kod korisnika iz kategorije pravna lica to umanje iznosi 5,27%.

Na bazi urađenih analiza i pretpostavki poslovanja za narednu poslovnu godinu postavljen je realan cilj, a to je samoodrživo poslovanje i ostvarenje pozitivnog rezultata u poslovanju.

Priklučci na mreži - broj korisnika							
R.br.	Opis	2023 godina		2024-planska projekcija		Index	
		Voda	Kanalizacija	Voda	Kanalizacija	(5:3)	(6:4)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Pravna lica	2.370	2.120	2.500	2.220	105	105
2	Fizička lica	25.800	14.200	26.700	14.700	103	104
UKUPNO		28.170	16.320	29.200	16.920	104	104

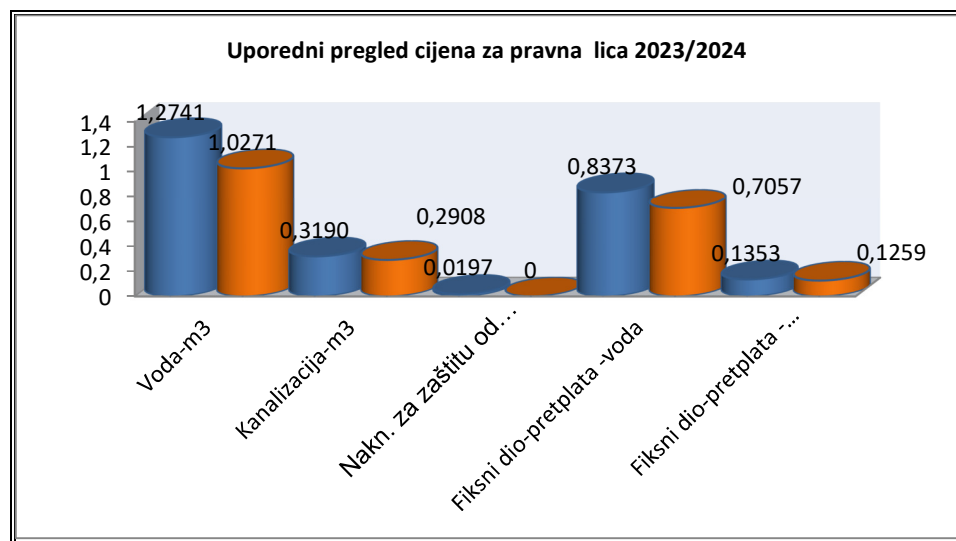
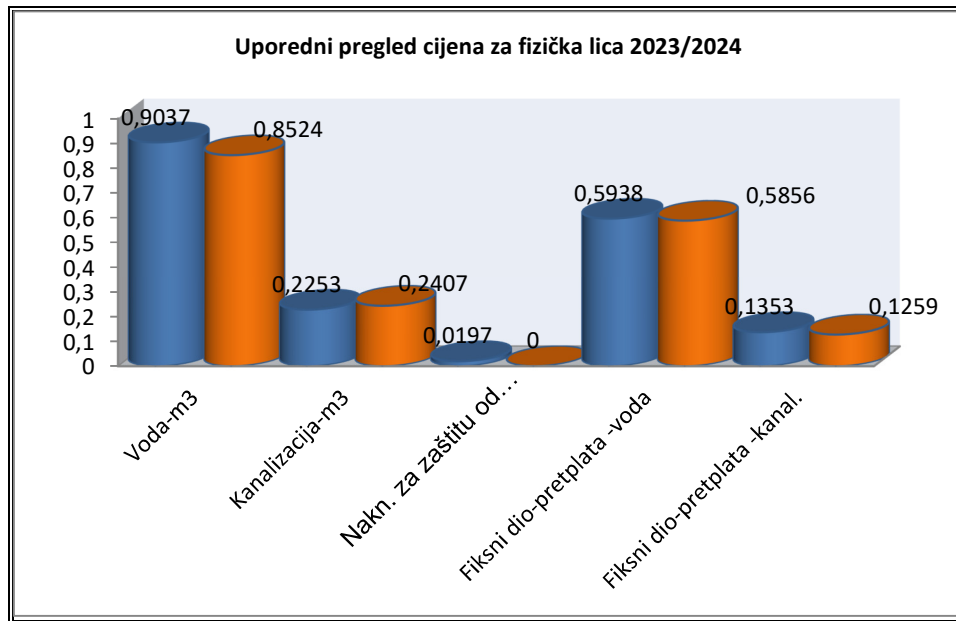
Naturalni plan za 2024. godinu				
R.b.	Potrošači	Procjena ostvarenja do 31.12.2023.g.	Plan za 2024. god. (m ³)	Index
1.	Fizička lica	2.500.000	2.680.000	107
	-voda	2.500.000	2.680.000	107
	-kanalizacija	1.300.000	1.350.000	104
2.	Pravna lica	530.000	570.000	108
	-voda	530.000	570.000	108
	-kanalizacija	430.000	467.000	109

Zakon o komunalnim djelatnostima, čl.49, jasno definiše obavezu ovog Društva u vezi sa utvrđivanjem cijena za ovu regulisanu komunalnu oblast i to svake godine. Cijene su izrađene po Metodologiji za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti.

Iako, cijene predlaže privredno društvo koje je registrovano za obavljanje ove djelatnosti, Metodologija i tarifni model su predviđeni na način da ne postoji mogućnost bilo kakvog odstupanja od propisanih normi i zadatog tarifnog modela. Elementi prodajne cijene koja sa utvrđuje su varijabilni i fiksni dio kako za fizička lica, tako i za pravna lica.

U nastavku dat je uporedni pregled cijena usluga za 2023. i 2024. godinu.

FIZIČKA LICA			
Cijene usluga za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja i upravljanja komunalnim otpadnim vodama	2023	2024	2024/ 2023
	CIJENA (bez pdv)		
Varijabilni dio cijene za isporučenu vodu /1 m3	0,9037	0,8524	-5,68%
Varijabilni dio cijene za prihv.i odved.otpadnu vodu / 1 m3	0,2253	0,2407	6,84%
Naknada za zaštitu voda od zagađenja / 1 m3	0,0197		-100,00%
Fiksni dio cijene za isporučenu vodu	0,5938	0,5856	-1,38%
Fiskni dio cijene za prihv.i odved.otpadnu vodu	0,1353	0,1259	-6,95%
PRAVNA LICA			
Cijene usluga za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja i upravljanja komunalnim otpadnim vodama	2023	2024	2024/ 2023
	CIJENA (bez pdv)		
Varijabilni dio cijene za isporučenu vodu /1 m3	1,2741	1,0271	-19,39%
Varijabilni dio cijene za prihv.i odved.otpadnu vodu / 1 m3	0,319	0,2908	-8,84%
Naknada za zaštitu voda od zagađenja / 1 m3	0,0197		-100,00%
Fiksni dio cijene za isporučenu vodu	0,8373	0,7057	-15,72%
Fiskni dio cijene za prihv.i odved.otpadnu vodu	0,1353	0,1259	-6,95%

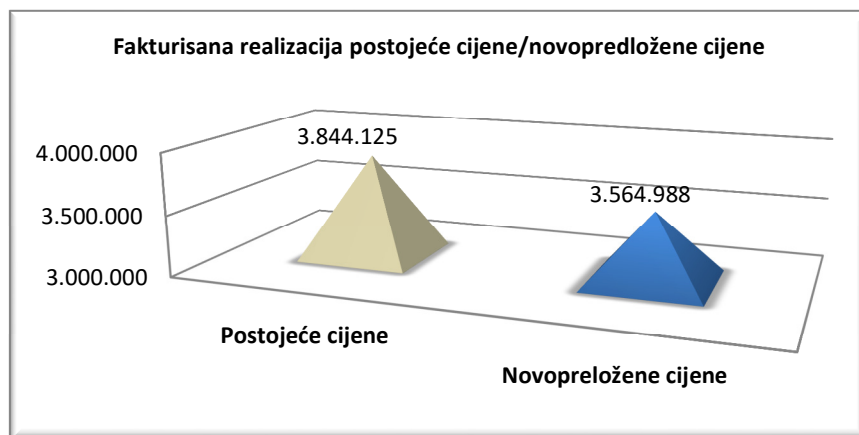

Cijena koja je utvrđena po metodologiji je formirana na osnovu prethodnog trogodišnjeg poslovanja i nije predvidjela ovakvo evidentno povećanje troškova koje otežava poslovanje i Društvo suočava sa finansijskim izazovima.

Na osnovu cijena za 2024.godinu, donesenih od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i naturalnog plana za 2024.godinu, prihod po osnovu osnovne djelatnosti će biti manji za **279.137€**, u odnosu na prihod po osnovu cijena koje su važeće u 2023. godini, što iznosi 7,28% prihoda od osnovne djelatnosti.

Plan fakturirane realizacije za 2024. godinu –novopredložene cijene						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2024.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2024.god. (€)	%
1.	Domaćinstva		2.680.000		2.819.212	79,08
	-voda		2.680.000	0,8524	2.284.432	
	-kanalizacija		1.350.000	0,2407	324.945	
	-pretplata-voda	26.700		0,5856	187.626	
	-pretplata-kanal.	14.700		0,1259	22.209	
2.	Privreda		570.000		745.776	20,92
	-voda		570.000	1,0271	585.447	
	-kanalizacija		467.000	0,2908	135.804	
	-pretplata-voda	2.500		0,7057	21.171	
	-pretplata-kanal.	2.220		0,1259	3.354	
UKUPNO (1+2)		29.200	3.250.000		3.564.988	100,00

Plan fakturirane realizacije za 2024. godinu- cijene za 2023						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2024.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2024.god. (€)	%
1.	Domaćinstva		2.680.000		2.940.191	76,49
	-voda		2.680.000	0,9037	2.421.916	
	-kanalizacija		1.350.000	0,2253	304.155	
	-naknada za zaš.		1.350.000	0,0197		
	-pretplata-voda	26.700		0,5938	190.254	
	-pretplata-kanal.	14.700		0,1353	23.867	
2.	Privreda		570.000		903.933	23,51
	-voda		570.000	1,2741	726.237	
	-kanalizacija		467.000	0,3190	148.973	
	-naknada za zaš.		467.000	0,0197		
	-pretplata-voda	2.500		0,8373	25.119	
	-pretplata-kanal.	2.220		0,1353	3.604	
UKUPNO (1+2)		29.200	3.250.000		3.844.125	100,00

Porast planirane finansijske realizacije je u poređenju sa rastom naturalnih veličina manji, iz razloga smanjene prodajne cijene koja će se koristiti u sljedećoj godini prilikom fakturisanja potrošnje vode. Iz prezentiranih tabela se može vidjeti da su i kod fizičkih i kod pravnih lica, elementi prodajne cijene, kako fiksni tako i varijabilni, smanjeni u odnosu na postojeće cijene. Smanjenje cijene je kontinuirano od 2021. godine, pa tako kod fizičkih lica indexi se kreću u rasponu od 75 do 89, a kod pravnih lica od 59 do 70.

Ukupni prihod koji je planiran po svim osnovama, bez prihoda koji se obračunski prikazuje, iznosi **4.580.000€**, i u odnosu na procjenu ostvarenja ukupnih prihoda za 2023.godinu veći je za 5,53%. Najveći dio ukupnih prihoda, odnosno 89% čine poslovni prihodi, u iznosu od **3.980.000€**.

Prihod od osnovne djelatnosti u iznosu od 3.565.000€ čini 77,84% ukupnih prihoda, odnosno 89,57% poslovnih prihoda. U odnosu na procjenu ostvarenja ovaj prihod je manji za cca 1%. Prihod od osnovne djelatnosti čine prihodi od pretplate sa 6,59%, prihodi od prodaje vode sa 80,50% i prihodi od usluga odvođenja otpadnih voda sa 12,90%.

Pored prihoda od osnovne djelatnosti planirani su i drugi prihodi koji imaju karakter ostalih dopunskih prihoda. Prihodi od prodaje usluga planirani su iznosu od 175.000€ i odnose se na evidentiranje novih i privremenih korisnika, pregleda mjernih instrumenata, novih priključaka na kanalizacionu mrežu i naknada za crpljenje septičkih jama. Planirano povećanje ovih prihoda jasno pokazuje da je prioritet poslovanja Društva smanjenje komercijalnih gubitaka i suzbijanje nelegalne potrošnje kroz sistemsko i efikasno identifikovanje korisnika koji su ilegalno priključeni na distributivnu mrežu, kao i registraciju novih korisnika.

Planirani su i prihodi koji se ostvaruju po osnovu porodijskog i ostalih bolovanja u iznosu od 40.000€.

Dotacije iz budžeta planirane su u iznosu od 150.000€ i odnose se na održavanje objekata atmosferske kanalizacije, radove koji se odnose na rekonstrukciju distributivne mreže i obaveze po osnovu isporučene vode i usluga odvodnje otpadnih voda. Radovi koji se odnose na održavanje objekata atmosferske kanalizacije detaljno su obrazloženi u tabelarnom prikazu planiranih aktivnosti po organizacionim jedinicama i to u dijelu Radna jedinica kanalizacija – održavanje atmosferske kanalizacije.

Drugi poslovni prihodi, se odnose na prihode po osnovu taksi, zakupnine prostora za telekomunikacione predajnike i planirani su u iznosu od 50.000€.

Finansijski prihodi, u iznosu od **195.000€** se odnose na prihode po osnovu kamata, odnosno na obračunatu kamatu za neblagovremeno plaćanje računa za utrošenu vodu i planirani su na osnovu povećanja broja korisnika, a imajući u vidu ekonomsku situaciju i oslabljenu platežnu moć građana.

Finansijskim planom predviđeni su ostali prihodi u iznosu od **405.000€** i u najvećem dijelu se odnose na prihode po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja. Navedeni prihodi se baziraju na detaljnoj analizi dugovanja korisnika koja su indirektno, preko ispravke vrijednosti, knjigovodstveno otpisana u 2023. i ranijim godinama.

Planom poslovanja predviđen je i prihodi po osnovu pokrića amortizacije osnivača, koji ima čisto obračunski karakter, a sve u skladu sa Međunarodno računovodstvenim standardom 20. Navedeni prihod nema karakter stvarnog priliva novčanih sredstava od strane Osnivača, jer obračunski pokriva amortizaciju imovine koja je vlasništvo osnivača i koja je evidentirana na rashodnoj strani bilansa uspjeha.

Planirani rashodi predviđeni su na bazi procjene ostvarenja rashoda za 2023. godine, najavljenih promjena cijena roba, materijala i energenata, povećanja zarada zaposlenih, a na osnovu planiranih redovnih i ostalih aktivnosti društva.

Planirani ukupni rashodi za 2024. godinu iznose **4.575.300€**, što je povećanje od 9,88% u odnosu na iste iz projekcije.

Strukturu ukupnih rashoda u najvećem dijelu i to 94,04%, čine poslovni rashodi. Poslovni rashodi se odnose na troškove nabavne vrijednosti robe, troškove materijala i električne energije, troškove amortizacije, troškove zarada i ostalih ličnih primanja, troškove proizvodnih usluga i nematerijalne troškove.

U narednoj poslovnoj godini, kao i u prethodnim godinama, planiran je trošak po osnovu preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda. Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 8.septembra 2023.godine data je saglasnost na Odluku o visini cijena vode iz sistema Regionalnog vodovoda. U navedenoj odluci utvrđena je cijena isporuke vode iz regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje i to u iznosu od 0,40 eura/m³ za kontinuiranu isporuku vode lokalnim vodovodima sa dosadašnjih 0,37 eura/m³, što je povećanje od 8,11%. Trošak po ovom osnovu do sada je planiran na bazi ugovora zaključenog 2020. godine kojim je precizirana kontinuirana isporuka vode tokom cijele godine, a količina isporučene vode nije mogla biti manja od 1.034.000m³. U finansijskom smislu ta obaveza je iznosila cca 410.000€ sa PDV-om. Na osnovu novopredloženih cijena ovaj trošak iznosi 443.000€, što je povećanje od 7,94%.

Rast cijene vode iz sistema Regionalnog vodovoda uz istovremeni pad cijena usluga za utrošenu vodu i usluge odvođenja otpadnih voda, propisanih od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, ukazuju na veoma kompleksnu situaciju sa negativnim posljedicama na Društvo. I pored negativnih implikacija Društvo će ostati usmjereno ka ostvarivanju sigurnog i kontinuiranog snabdijevanja vodom korisnika, naročito u ljetnjim mjesecima, i planira preuzeti količine koje su potrebne za zadovoljenje potreba građana. Trošak po ovom osnovu planiran je u iznosu od 600.000€ i u odnosu na procjenu ostvarenja bilježi povećanje od 9,09%.

Troškovi materijala planirani su u iznosu od 600.000€ i u odnosu na projekciju ostvarenja za 2023. godinu bilježe rast od 7,14%. Navedeno povećanje produkt je rasta cijena, prvenstveno misleći na cijene vodovodnog materijala i na očekivano povećanje cijene električne energije, koji dovodi do porasta operativnih troškova. Troškovi materijala se odnose na troškove neophodnih sredstava za rad, troškove električne energije i goriva. Troškovi električne energije planirani su iznosu od 400.000€ i u odnosu na projekciju za 2023. godinu bilježe rast od 6,67%, kao i troškovi goriva koji su planirani u iznosu od 80.000€.

Troškovi amortizacije planirani su u iznosu od 1.035.000€ i baziraju se na vrijednostima ukupne imovine koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama Društva i na propisanim amortizacionim stopama.

Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja planirana su iznosu od cca 2,3 miliona eura i bilježe povećanje od 22,31%. Povećanje troškova zarada proizilazi iz usklađivanja sa nedavno usvojenim granskim kolektivnim ugovorom za stambeno-komunalnu djelatnost. Takođe, najavljeno je i povećanje minimalne zarade sprovođenjem Vladinog programa "Evropa sad 2".

Navedeni trošak se bazira na postojećem broju radnika, korigovan za zarade radnika koji će u 2024. godini ispuniti uslov za odlazak u starosnu penziju i propisanim koeficijentima složenosti za utvrđivanje zarade granskim kolektivnim ugovorom.

Takođe planom su obuhvaćeni troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 135.000€ i odnose se na troškove održavanja, troškove transportnih usluga i druge troškove materijalnog karaktera.

Nematerijalni rashodi planirani su u iznosu od 424.800€, i čine 7,79% ukupnih rashoda. Ovi rashodi se odnose na planirana izdvajanja po osnovu koncesija za zahvaćenu i ispuštenu vodu, troškove revizije, troškove regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, troškove agencije za posredovanje, troškove operativnog centra za monitoring, troškove platnog prometa, troškove dostave računa i ostale nematerijalne troškove.

Iz tabele se može vidjeti da nema finansijskih rashoda iz čega se zaključuje da Društvo nema troškova povezanih sa kreditnim zaduženjima.

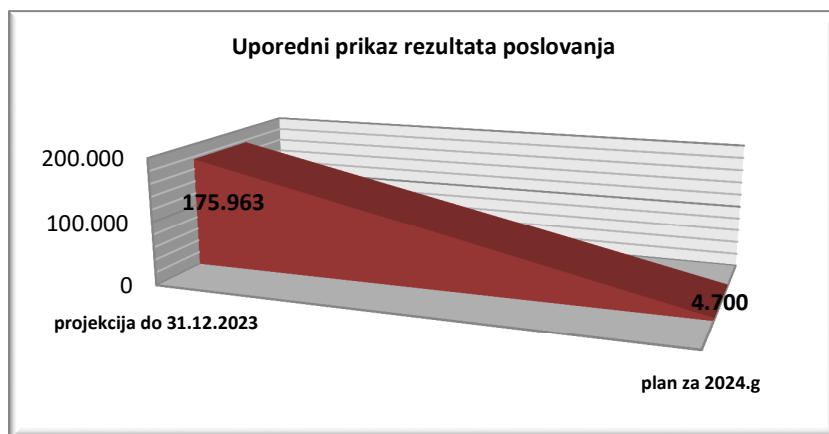
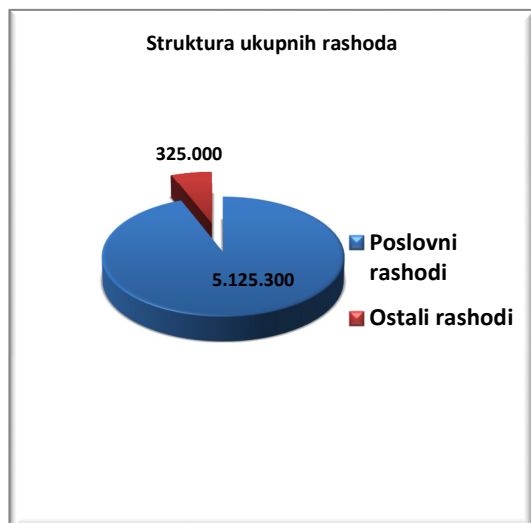
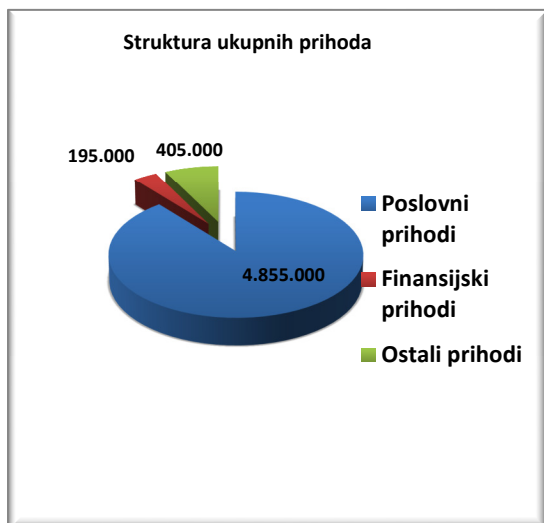
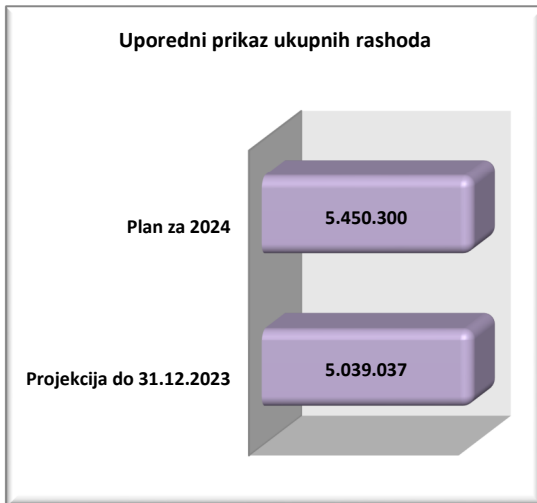
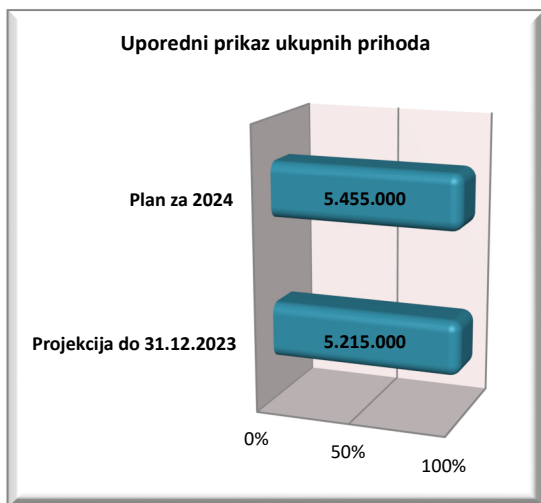
Zakon o računovodstvu i reviziji RCG i MRS 18 i 39 obavezuju pravna lica da za sva potraživanja koja su postala sumnjiva za naplatu, odnosno kod kojih je od dana za naplatu prošlo najmanje 60 dana, knjigovodstveno, preko ispravke vrijednosti potraživanja izvrše indirektni otpis. Shodno navedenom, uz poštovanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama društva, u planskom dokumentu za 2024. godinu planirano je da se cca 9% ukupno fakturisanog poslovnog prihoda nađe na rashodnoj strani bilansa uspjeha kao indirektni-privremeni otpis, a sve u cilju što realnijeg prikaza bilansa uspjeha. Iskustvo pokazuje da se 15%-25% fakturisanog prihoda ne naplati u roku, odnosno postaje sumnjivo ili sporno i kao takvo zahtjeva knjigovodstvenu korekciju. Za ovakva potraživanja se blagovremeno pokreću postupci prinudne naplate i sve do momenta naplate terete troškove poslovanja. Nakon završetka pokrenutog postupka sudbina ovih potraživanja postaje izvjesna, što znači da se naplatom istih anulira formirani rashod na način što se povećavaju prihodi po osnovu njihove naplate.

Pregled planiranih osnovnih i ostalih prihoda i rashoda dat je u formi bilansa uspjeha, a sve u skladu sa Zakonom o računovodstvu i članom 26, stav 5 Zakona o komunalnim djelatnostima.

PREGLED PLANIRANIH PRIHODA I RASHODA					
R.br.	Opis	Projekcija do 31.12.2023	Plan za 2024 god.	%	INDEX
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	5.215.000	5.455.000	100,00	105
1.	POSLOVNI PRIHODI	4.710.000	4.855.000	89,00	103
1.1	Prihodi po osnovu pretplate	230.000	235.000	4,31	102
1.2	Prihodi od prodaje vode	2.900.000	2.870.000	52,61	99
1.3	Prihodi od kanalizacije	450.000	460.000	8,43	102
1.4	Prihodi od prodaje usluga	90.000	175.000	3,21	194
1.5	Prihodi od refundacije državnih institucija	25.000	40.000	0,73	160
1.6	Prihodi iz budžeta	100.000	150.000	2,75	150
1.7	Pokriće amortizacije osnivača	875.000	875.000	16,04	100
1.8	Drugi poslovni prihodi	40.000	50.000	0,92	125
2.	FINANSIJSKI PRIHODI	180.000	195.000	3,57	108
2.1	Prihodi od kamata	180.000	195.000	3,57	108
3.	OSTALI PRIHODI	325.000	405.000	7,42	125
3.1	Naplaćena otpisana potraživanja	320.000	400.000	7,33	125
3.2	Ostali vanredni prihodi	5.000	5.000	0,09	100
II	RASHODI	5.039.037	5.450.300	100,00	108
1.	POSLOVNI RASHODI	4.644.037	5.125.300	94,04	110
1.1	Nabavna vrijednost robe	550.000	600.000	11,01	109
1.2	Troškovi materijala i električne energije	560.000	600.000	11,01	107
1.2.1	Troškovi materijala	110.000	120.000	2,20	109
1.2.2	Troškovi električne energije	375.000	400.000	7,34	107
1.2.3	Troškovi goriva	75.000	80.000	1,47	107
1.3	Troškovi amortizacije	1.035.000	1.035.000	18,99	100
1.3.1	Troškovi amortizacije ViK-a	160.000	160.000	2,94	100
1.3.2	Troškovi amortizacije na imovinu osnivača	875.000	875.000	16,05	100
1.4	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1.905.000	2.330.000	42,75	122
1.4.1	Neto zarade	1.400.000	1.720.000	31,56	123
1.4.2	Porezi/doprinosi i ostali lični rashodi/naknade na zarade	505.000	610.000	11,19	121
1.4.2.1	Porezi i doprinosi na zarade	415.000	520.000	9,54	125
1.4.2.2	Ostali lični rashodi i naknade	90.000	90.000	1,65	100
1.5.	Troškovi proizvodnih usluga	134.000	135.500	2,49	101
1.5.1	Troškovi transportnih usluga	20.500	20.500	0,38	100

Program rada za 2024. godinu

1.5.2	Troškovi usluga održavanja	110.000	110.000	2,02	100
1.5.3	Ostali troškovi proizvodnih usluga	3.500	5.000	0,09	143
1.6	Nematerijalni troškovi	460.037	424.800	7,79	92
1.6.1	Troškovi revizije	3.800	3.800	0,07	100
1.6.2	Troškovi Regzlatorne agencije	18.112	21.000	0,39	116
1.6.3	Troškovi operativnog centra za monitoring	9.900	10.000	0,18	101
1.6.4	Troškovi stručnog obrazovanja	2.700	3.000	0,06	111
1.6.5	Troškovi zdravstvenih usluga	32.000	35.000	0,64	109
1.6.6	Troškovi dostave računa	43.000	45.000	0,83	105
1.6.7	Troškovi reprezentacije	6.000	6.000	0,11	100
1.6.8	Troškovi premija osiguranja	7.000	7.000	0,13	100
1.6.9	Troškovi platnog prometa	22.000	22.000	0,40	100
1.6.10	Troškovi članarina	3.000	3.000	0,06	100
1.6.11	Troškovi koncesija	96.525	97.000	1,78	100
1.6.12	Troškovi dop.priv.kom. i savezima	22.000	22.000	0,40	100
1.6.13	Sudski troškovi i troškovi vještačenja	30.000	30.000	0,55	100
1.6.14	Troškovi održavanja čistoce	14.000	10.000	0,00	71
1.6.15	Ostali nematerijalni rashodi	150.000	110.000	2,02	73
2.	FINANSIJSKI RASHODI	0	0	0,00	
	Rashod kamata	0	0	0,00	
3.	OSTALI RASHODI	395.000	325.000	5,96	82
3.1	Indirektni i direktni otpis potraživanja	390.000	300.000	5,50	77
3.2	Razlike po popisu	5.000	3.000	0,06	60
3.3	Ostali vanredni rashodi	25.000	22.000	0,40	88
4.	REZULTAT POSLOVANJA	175.963	4.700	0,09	3

9. ZAKLJUČAK

DOO „Vodvod i kanalizacija“ Bar ima čvrst fokus na pružanje kvalitetne usluge vodosnabdijevanja uz očuvanje životne sredine i zadovoljenje potreba lokalne zajednice. Posebnu predanost Društvo ulaže u održavanje visokih standarda kvaliteta vode putem stalnog nadzora i brze reakcije na potencijalne probleme. Ključne strategije ovog Društva usmjerene su ka održivom razvoju i pružanju visokokvalitetnih usluga našim korisnicima.

Fokus je dat na konstantno poboljšanje i unaprijeđenje komunalne infrastrukture, povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovnih aktivnosti i implementaciji održivih praksi. Infrastrukturna poboljšanja predstavljaju stub poslovanja sa planovima za modernizaciju sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda kako bismo osigurali stabilnost i pouzdanost.

Osnovni cilj je da se obezbijedi neprekidna podrška lokalnoj zajednici kroz efikasno održavanje vodovodne mreže i brzu reakciju na prijavljene probleme. Poseban fokus biće usmjeren na implementaciju naprednih tehnologija, koje se odnose na praćenje i efikasno upravljanje sistemom vodosnabdijevanja, čime će se obezbijediti optimizacija operativnih procesa i smanjenje gubitaka na distributivnoj mreži.

Unaprijeđenje komunikacije sa korisnicima ključno je za izgradnju uspješnih odnosa i ostvarenje poslovnog rezultata. Pružanjem transparentnih informacija o stanju vodosnabdijevanja i svim ostalim relevantnim informacijama, kao i efikasnim rješavanjem podnijetih zahtjeva ostajemo pouzdan partner našim korisnicima.

Odgovorno poslovanje predstavlja ključni element savremenog poslovnog okruženja koje obuhvata pridržavanje zakonskih normi, etičkih principa i transparentnosti.

Takođe, jedan od prioriteta poslovanja je finansijska održivost. Planiran je razvoj stabilnog finansijskog modela koji podržava naše strateške ciljeve, uključujući ulaganja u infrastrukturu i naprednu tehnologiju.

U uslovima kompleksnog i nepovoljnog poslovnog ambijenta izazvanog globalnom ekonomskom krizom i konstantnim rastom cijena, program rada naglašava potrebu za proaktivnim pristupom kako bi se minimizirali negativni uticaji na finansijsko poslovanje. Samoodrživo poslovanje nije samo poslovni model, već je imperativ u izazovnom poslovnom okruženju.